

Utorak, 6. decembar 2005.

Svedok Krsman Jelić

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Mislim da je mudrije da se govori o pitanju redosleda svedoka i s tim povezanim pitanjima pre nego što se svedok vrati u sudnicu.

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak. Izgleda da optuženi ima problema sa svojim mikrofonom. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC NAJS: Shvatio sam da će svedok Jelić danas da se vrati da svedoči. Od mene su tražili da potvrdim da znam da je situacija takva i ja sam to potvrdio. Molim da sad na trenutak pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ROBINSON: Da, privatna sednica.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, možete da počnete.

GLAVNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro jutro, generale.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mi smo stali prošle nedelje kod onog pregleda poginulih u Kačaniku (Kacanik). To je Kotlina (Kotline) i Slatina

(Slatine). Vi ste nešto rekli o tome da, s obzirom da su sve muškarci u dobu koje odgovara, da pretpostavljate da bi morali biti članovi UČK (OVK, Ushtria Clirimtare e Kosoves), ali to se samo na osnovu toga ne može, naravno, ni utvrditi. Ja bih želeo sad da stavim na grafoskop jedan dokument koji sam dobio maja ove godine od gospodina Najsa, odnosno moji saradnici su dobili. Dokument je vrlo kratak, pa ću vam pročitati šta na njemu piše. On je na engleskom jeziku. Molim vas stavite na grafoskop. Ovaj donji deo da se vidi, jer ovaj gornji nije bitan, objašnjava pravila. Je l' imamo to na grafoskopu sada? Evo šta dole piše. Ja ću vam to pročitati na engleskom. Čućete prevodioca: "17. septembra 1999. godine istražitelju Tužilaštva Malvinu Dagslandu (Malvin Dagsland) stanovnici sela Kotlina u opštini Kačanik, Kosovo", informisali, da je ovaj bio informisan od stanovnika sela Kotlina, piše "bio informisan od strane stanovnika Kotline ... Istražitelju Malvinu Dagslandu su stanovnici sela Kotlina u opštini Kačanik, Kosovo rekli da je 12 osoba od onih čiji su leševi pronađeni u bunarima u Kotlini nakon napada na selo 24. marta 1999. godine bili vojnici OVK".

SUDIJA ROBINSON: 24. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 24. mart 1999. godine, da. Bili su OVK vojnici. Generale, šta ste vi znali o ovom događaju?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, 24. marta, znači počela je agresija NATO na Saveznu Republiku Jugoslaviju. To je bio istovremeno znak da teroristi krenu prema jedinicama Vojske Jugoslavije i MUP-a Srbije. U tom periodu, pošto se Kotlina nalazi praktično u graničnom pojasu, tu se nalazi naša borbena grupa, na prvom pojasu, na dubinskom obezbeđenju granice. Teroristi su krenuli na borbenu grupu koja je ovde označena kao borbena grupa 3 svom žestinom, da bi ovu borbenu grupu odavde podigli sa ovog položaja, naneli joj što veće gubitke i otkrili ih da bi se mogla borbena tehnika da izađe iz zaklona, da krene na njih i da bude uočljiva, odnosno da bude uništena od NATO avijacije. Jedinica za intervenciju je odmah, jer rekli smo, prošli put sam naveo da je svaka jedinica imala jedinicu za intervenciju, je odmah blokirala selo Kotlinu sa zapadne strane, znači ne dozvolivši im da uđu u položaje i nanela gubitke teroristima koji su se nalazili u Kotlini. Ovo kad kažem "Kotlini", ne mislim na selo Kotlinu, nego u rejonu Kotline. Već sam naveo da ovde operira 162. teroristička brigada iz one operativne grupe Nerodimlje (Nerodime).

SUDIJA ROBINSON: Generale, kako ste vi došli do tih podataka? Jeste li vi bili tamo?

SVEDOK JELIĆ: Ti podaci ... O brojkama ovim? Mi nismo imali brojke. Mi smo samo vodili borbu sa teroristima. Dakle mi nismo imali brojke kod sebe. To su radili drugi, znači to je posao MUP-a i posao verifikatora (OSCE Kosovo Verification Mission) koji je bio pre toga, ali u ovom trenutku posao MUP-a. Znači naše snage nisu ulazile u selo, već samo su blokirale i ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne. Mislim odakle vam podaci o tom incidentu?

SVEDOK JELIĆ: Pa to je moja jedinica, gde me odmah po svakom incidentu izveštava potčinjeni komandant. Znači komandant ove borbene grupe odmah po preduzimanju mera zaštite jedinice, odmah me izveštava radio vezom ili žičnom vezom ili već na način na koji ima veze. U ovom slučaju je bila radio veza.

SUDIJA BONOMI: Generale, ja sam mislio da se pitanje odnosilo na to šta vi znate o tome kako je tih 12 vojnika OVK završilo u bunarima?

SVEDOK JELIĆ: Vojska nije ulazila u Kotlinu, niti zna za ikakve bunare. Znači nismo ulazili u Kotlinu, već smo samo izvršili blokadu sa zapadne strane. O broju žrtava vidim ovde, a čuo sam i u raznim izveštajima, u novinskim člancima kao i ovde u ovom Sudu, da je bio određen broj žrtava. Tačan broj žrtava, ni približan broj žrtava mi nismo mogli znati, jer normalno je da druga strana uvek svoje žrtve, ranjene, povređene, poginule odmah sklanja kao i svaka jedinica u borbi.

SUDIJA BONOMI: Da, dobro, ali ono šta ovde upada u oči je da ovaj put ti leševi nisu uklonjeni.

SVEDOK JELIĆ: Ja ponavljam da mi nismo ulazili u selo Kotlinu i nemamo podataka koliko je žrtava bilo u Kotlini.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Robinson (Robinson). Ja samo želim da vas podsetim da je prilikom svedočenja generala Stevanovića ovde

data čitava foto dokumentacija i uviđaj posle antiterorističke intervencije policije u Kotlini, sa slikom štaba, zaplenjenog naoružanja i tim navodnim bunarima koji nisu bili bunari nego sklonišete. Čak je bila peć unutra. Dakle antiteroristička akcija. A ja želim radi zapisnika da se zna, odnosno da prigovorim da gospodin Najs, kao što se vidi iz ovog njegovog dopisa, dobro zna da je reč tu bila o UČK i mi gubimo vreme pričajući o Kotlini kao o nekom stradanju civila, kao uostalom i u svim drugim situacijama kad uopšte nije bila reč o civilima, nego kad je bila reč o borbama sa UČK. I da je to pošteno istraženo, to bi bilo jasno.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nastavite sa ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, u paragrafu 63 ... Samo da vidim, 63(K)(IV), kaže se da su: "25. maja 1999. godine ili približno tog datuma snage SRJ i Srbije napale selo Dubrava (Lisnaje) u opštini Kačanik. Tokom napada snage SRJ i Srbije ubile su nekoliko kosovskih Albanaca, stanovnika Dubrave. Mnogi stanovnici Dubrave okupili su se u konvoj na traktorima i prikolicama i pobjegli u Makedoniju. Drugi meštani su pobjegli u druga sela ili u šume, pre nego što će na posletku preći makedonsku granicu". Dakle to je 25. maj. Gde je Dubrava u vašem ... Je li Dubrava u vašem borbenom rasporedu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Dubrava je južno od Uroševca (Ferizaj), između Kačanika i Uroševca, zapadno, zapravo šest do sedam kilometara na komunikaciji između Uroševca, Doganovića (Doganaj) i Globočice (Gllobocice), odnosno puta koji vodi za Štrpce (Shterpce). To je na raskrsnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se pominje ovaj datum 25. maj. Dakle to je vreme kad su vaše jedinice na tom prostoru.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, jedinice su već od pre 24. marta sve na položaju. Znači ovo je praktično u polovini, ako može se reći, izvođenja borbenih dejstava i u ovom delu, u rejonu sela Dubrava, Slatina, Vata (Vataj), Doganovići nalazi se borbeni grupa, odnosno jedna jedinica. Evo je protivoklopna jedinica, artiljerijska. Evo, to je to. Evo je Dubrava. Znači tu su položaji Vojske Jugoslavije. Već sam rekao da je vojska posela te položaje, znači marta meseca. Stalnim aktivnim dejstvima teroristi su napadali na komunikaciju, želeći da preseku komunikaciju Globočica - Uroševac, s ciljem odsecanja jedinica na prvom položaju, dakle oko granice,

onemogućće njeno snabdevanje i nagna jedinicu da se jedinica povuče s tog položaja. Dakle stalni su bili napadi na kolonu koja je prolazila kroz Dubravu. Naše su kolone u vreme rata uglavnom prolazile, jedinice za snabdevanje, obzirom da borbene jedinice bile su na položajima, a obzirom da je 243. mehanizovana brigada preko 80 posto u tenkovima i transporterima, znači bili bismo odmah otkriveni prilikom aktiviranja motora, pokreta i na taj način uništeni. Dakle jedinice koje su snabdevale, koje su bile odgovorne za snabdevanje po frontu i dubini, one su se kretale uz obezbeđenja. Pošto su bile mete napada terorista, jedinice za intervenciju u obezbeđenju kolone intervenisale su i vodile borbu sa teroristima. Ja ponavljam ovde, i u svakom selu i nigde vojska nije ulazila u selo niti je bio napad iz sela. Napad je bio obično van sela, od 500 metara pa do dva kilometra van naseljenog mesta. A to je zbog toga što je zemljište takvo, omogućava maskiranje i oni su znali, teroristi su znali da će vojska reagovati i verovatno da ne bi trpeli žrtve, veće žrtve, oni su na tim komunikacijama u zasedama otvarali vatru sa po nekoliko rafala i čim vojska krene za obezbeđenje kolone, jednostavno pobegnu u naseljena mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada, molim vas, recite, generale, da li je na tom prostoru 25. maja bila bilo koja druga jedinica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nijedna jedinica u ovom periodu, periodu koji vi navodite, nije bila u ovom periodu u mojoj zoni odgovornosti. Dakle u selima ... Mislite verovatno na Dubravu, Vatu, Slatinu, Doganoviće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, mislim na ... Sad konkretno mislim, dakle, na Dubravu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na Dubravu i rejon sela Dubrave.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ne kažemo samo selo, nego čitav rejon sela. Dakle nijedna druga jedinica.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nijedna druga jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tu bila neka policija?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije policija nikad ovde bila, niti je locirala. Policija je, pored ostalog, koje je imala svoje zadatke pored onih redovnih

zadataka i ona je imala obavezu da obezbeđuje komunikacije. Dakle, ona je išla komunikacijama, govorim o magistralnim putevima kao što je Uroševac - Kačanik, Uroševac - Doganović, odnosno dole Globočica i Uroševac - Štimlje (Shtime). OUP je bio, znači, u Kačaniku, bio je u Štrpcu i Uroševcu kao MUP. Znači nije locirala nijedna jedinica u tom rejonu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle policije nema na tom prostoru. To je prostor vašeg borbenog rasporeda. To je već dva meseca od početka agresije. Vi ste na svojim položajima i ovde se tvrdi da su, u stvari, stradali neki civili u Dubravi. Po onome šta vi kažete, oni bi mogli stradati samo od neke vaše jedinice.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo tako. Upravo u borbi sa mojim jedinicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bio bilo kakav napad na selo, dakle ne 25. maja nego uopšte u tom razdoblju od kad ste se vi rasporedili od 24. marta na te položaje, da li je bilo bilo kakvog napada na selo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U zoni odgovornosti brigade, a evo pošto vi tražite samo za ovaj deo, nigde nije bio napad, niti je bilo potrebe da bude napad na selo. Jedinica se nalazi na položaju, znači ona je u rejonima sela koje, kao što sam izneo da se daje rejon sa tri tačke i jedinica je posela taj rejon. Znači jedinica ni bi mogla i kad bi nešto iskrslo da gađa sama svoj rejon. Kako gađati, primera radi, artiljerijom kad se nalaze položaji, kako gađati tenkovima kada bi se tenkovi otkrili i gađali ponovo po svojim položajima. Kao što vidite, ovde se nalazi i artiljerija i oklopne snage, znači ne možete gađati sami na sebe. A svaki ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad kažete "kao što vidite" to se sve vidi na vašoj karti, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, sve se to vidi na ovoj karti i na ovoj ovde. Da, evo ovde, evo Doganovića.

SUDIJA ROBINSON: Da li se u tom području nalazila bilo koja druga jedinica, u području Dubrave?

SVEDOK JELIĆ: Osim moje jedinice, drugih jedinica nije bilo. Znači osim jedinica 243. mehanizovane brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, vi ste na tom položaju koji je jedan od pravaca kopnene agresije. Je li to tačno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ukopani artiljerijom i tenkovima stojite tu da branite zemlju od kopnene agresije.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da bi neko nešto uradi, znači on mora da napusti svoj tenk ili svoje artiljerijsko oruđe, pa da ide negde u neko selo da maltretira civile i da ih ubije.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, upravo tako. Vidite, okopne jedinice su sa malim brojnim stanjem. U principu to je tri ili tri do četiri čoveka u tenku, zavisi od tipa tenka. Ostaviti tenk i ići po selu da bi se s nekim borio sa puškom u ruci, mislim da je to bilo suludo i da to niko nije smeo ni da pomisli, a ne da učini, jer bi onda tenk bukvalno ostao sam, a tenk nije smeo da krene. To je bilo regulisano našim naređenjima obzirom na podatke koje smo imali da "Avaksima" (AWAX) se sve, cela teritorija se izviđa neprekidno i svako, ne pokretanje i samo paljenje motora, znači dolazilo bi do zračenja toplote, bio bi otkriven, kao što će biti verovatno dole u Sojevu (Sojeve), gde ću izneti da su dva tenka samo što su motori bili upaljeni, navedeni od terorista i bili uništeni. Znači svaki pokret je bio izlišan. Govorim o borbenim teškim vozilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, vaša 243. mehanizovana brigada, u stvari, ima takva sredstva.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, formacijska takva sredstva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi dozvoljavate mogućnost da je moglo da dođe do nekog napada na selo od bilo koga, a da vi to ne znate?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U zoni odgovornosti i pre agresije i u toku agresije dolazilo je, prema informacijama koje smo mi imali od naših obaveštajnih organa, od organa bezbednosti, izmenom podataka sa organima MUP-a, dolazilo je i do napada u selima gde uopšte nije bitisala vojska. To znači da su teroristi verovatno prisilno vršili mobilizaciju ili imali neke obračune sa nekim ljudima u tim selima i mi smo saznavali obično za veoma kratko vreme, od šest do 24 časa da su bile neke međusobne borbe

u određenim selima. U ovom delu ovde nije moglo biti i tamo gde je vojska nije moglo biti takvih međusobnih sukoba, zato što je to pokriveno bilo borbenim rasporedom jedinica i bilo je sve pod kontrolom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle šta onda vi možete da kažete o tome da je 25. maja, znači u sred vaše zone odgovornosti tu neposredno ... Koliko su od Kotline bili udaljeni vaši položaji, položaji vaših jedinica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ja se izvinjavam, vi ste ovde rekli "Dubrava", a sada "Kotlina".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Dubrava. Izvinjavam se. Ja sam napravio lapsus.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Dobro. Dubrava je, u stvari, u rejonu odbrane jedne moje jedinice, u rejonu. Znači ispred nje, bočno i pozadi i pozadi nalaze se jedinice. Ona nije u borbenom rasporedu, jer borbeni raspored jedinica nikada ne postavlja se, osim u gradovima, nikada se ne postavlja u naseljenim mestima nego se drže topografski objekti. Znači Dubrava je bila u rejonu jedne od jedinica. Napadi su uglavnom, kao što sam rekao, bili van naseljenih mesta na otvorenim komunikacijama tako i kad počne protivteroristička borba, prvo ne zna se odakle su ti ljudi da bi se preduzela obimnije akcija, a drugo, njima je bilo lakše da pobegnu, da se skrivaju u planinama, jer imajte u vidu da je ovo ovde brdsko-planinsko područje, da je ovo Šar planina, da je visina nadmorska negde oko 1.000 metara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ova tvrdnja, znači, da su 25. maja snage SRJ i Srbije selo Dubrava ... Napale selo Dubrava je tačna ili nije tačna?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ova tvrdnja nije tačna zato što jedinica nije mogla sama sebe da napadne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. U paragrafu 66 pod (L) kaže se: "U periodu od marta 1999. godine do maja 1999. godine snage SRJ i Srbije pokrenule su niz masovnih ofanzivnih dejstava na više sela u opštini Kačanik, čiji je ishod bila smrt preko 100 civila". Dakle ovde se govori od marta do maja 1999. godine. Recite, molim vas, od marta 1999. godine do maja 1999. godine i kasnije do kraja rata vaše jedinice su bile na celom području opštine Kačanik?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, na celom području opštine Kačanik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E recite, molim vas, da li je ovo ... piše "snage SRJ i Srbije pokrenule su niz masovnih ofanzivnih dejstava na više sela", je l' to tačno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, nijedna ofanziva nije išla ama bukvalno ni na jedno selo. Mi smo imali, trpeli smo stalne napade, pre svega u graničnom pojasu, za ubacivanje snaga iz Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, posebno iz zapadnog dela. U rejonu Đeneral Janković (Hani i Elezit) negde početkom maja napala je grupa negde oko 30. 40 terorista na dubinsko obezbeđenje. Tada je nama poginuo jedan stariji vodnik Mirjančić, a od terorista nađeno je sedam leševa. Svi prelazi bili su stalna dnevna meta napada terorista, jer je cilj bio da se ubace na teritoriju Savezne Republike Jugoslavije i da se spoje sa snagama koje se nalaze unutar Savezne Republike Jugoslavije, to jest teroristima koji se nalaze unutar Savezne Republike Jugoslavije. Govorim o ovim trima brigadama koje smo već napomenuli: 161., 162. i 163. koja je kasnije mobilisana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle nikakvih napada na sela od marta do maja nije bilo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikakvih napada, niti se smelo ići u napade. Ne zbog volje nečije, nego zbog opasnosti od NATO avijacije. To je prvenstveno, a drugo je što su sve jedinice pravovremeno posele položaje, izvršile utvrđivanje, maskiranje u trećem stepenu, znači potpuna zaštita i svako pomeranje došlo bi sigurno do ogromnih žrtava na našoj strani, osim jedinica za intervenciju koje su branile položaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovu Kotlinu i 24. mart ste razjasnili. Na njoj se nećemo dalje zadržavati, ali sada ovde ima još nekoliko stvari. Ima pod istim tim potparagrafom (L)(II), stoji da su na dan "13. aprila", molim vas vodite računa o datumima "13. aprila 1999. godine ili približno tog datuma snage SRJ i Srbije opkolile selo Slatina i zaseok Vata" i onda piše "nakon granatiranja u selo su ušli pešadija i policija i opljačkali i zapalili kuće. Tokom ove akcije iz vatrenog oružja je ubijeno 13 civila". Da li su vam poznati ovi događaji? Imajte u vidu, dakle, 13. april ili približno tog datuma, zaselak Vata, selo Slatina ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Mi smo ovde imali podatke da se deo 162. terorističke brigade ovde nalazi, da uglavnom opservira između komunikacija Kačanik - Đeneral Janković i Doganović - Globočica. Selo Slatina, kao što vidite, nalazi se u rejonu odbrane, znači to je ovde. Nalazi

se u rejonu odbrane iste ove jedinice gde i Dubrava. Znači tu se nalazi jedinica. Teroristički napadi iz ovih takozvanih brigada su bili stalni. To je ista ta komunikacija o kojoj sam izneo, znači koja ide od prednjeg položaja, jer se jedinica nalazi na prednjem položaju, odnosno na prednjem pojasu, vrše se snabdevanja, dovoženja, sanitetska zbrinjavanja. Stalno su se vršili ataci, napadi da bi se presekla ta komunikacija. Jedinice za intervenciju samo su mogle da vode borbu sa navodno tim ljudima iz Slatine, ali ne iz sela Slatina, nego u rejonu Slatina. To znači negde na komunikaciji koja je išla od Globočice prema Doganoviću, jer, ponavljam, u selu nikakva akcija nije mogla biti izvođena, jer se mi tu nalazimo neposredno pored tih kuća, tih porodica, tog naroda koji se tu nalazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti se položaji nalaze tu od marta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, od marta, od 24. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde kaže da ste opkolili Slatinu i da ste granatirali Slatinu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo taj pojam opkoljavanja, ako se podrazumeva posedanje položaja, onda se to može tako da prevede za nekog laika koji ne zna o vojsci. To je posedanje položaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi ste poseli te položaje još 24. marta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Još 24. marta i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I niste se pomerili s tih položaja?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: S tih položaja se krenulo tek nakon povlačenja Vojske Jugoslavije, znači negde od 12. do 15. juna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači stalno ste bili na tim položajima, sve vreme ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Neprekidno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako je ovo 13. april, vi ste, znači, bili već dvadesetak dana na tim položajima.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I sad proizilazi iz ovoga što ovde piše da ste vi sa tih položaja uzeli da pucate po selu Slatina, zaseoku Vata i posle ušli u selo, opljačkali i zapalili kuće. Molim vas

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je neverovatno, jer mi smo tu već. Ne možemo pucati međusobno. Došlo bi do prostreljivanja naših snaga, pre svega, a nije ni imalo razloga u selima, jer zaista u selima je uglavnom bilo mirno. Uglavnom je bilo mirno. Napadi su ... Mi smo napade trpeli uglavnom na otvorenim komunikacijama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Praktično niste imali napade na vas u selima?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isključivo na komunikacijama.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Isključivo van naseljenih mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle da li ste ušli uopšte u Vatu i bilo šta radili tamo, da ne govorimo o paljenju i pljačkanju?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ova tri sela, pošto ste naveli pre toga, Dubrava Slatina i Vata, u ta sela se nije ulazilo u kuće. Nije imalo potrebe. Pre svega, nije naša nadležnost da ulazimo da vršimo pretres kuća, osim vojne policije. Znači nemamo pravo nadležnosti. Mi smo bili na položajima oko tih kuća. Dakle nismo imali potrebe da ulazimo unutra ni za snabdevanje, jer zaista smo imali sve materijalne rezerve ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se uopšte na tim položajima pucalo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Noću, jedinice koje su ... Ne dežuraju sve jedinice. Ima vreme kada se i odmara. Jedna trećina do jedne polovine uvek su na položajima. Ukoliko se pojavi ili se otvori vatra iz nekih pravaca kao što je moglo da se dešava, u ovom trenutku ne mogu vam reći odakle, ali se obično dešava da se otvori jedan, dva rafala na položaje i taj koji je otvorio da ne bi bio otkriven, jednostavno više prekine. Uzvati se vatra i tu se staje. Jedinica se ne kreće sa prednjeg kraja, jer je ta odbrana naša bila ovde ostavljena kao odsudna odbrana, a kad je odsudna odbrana, nema šetanja po rejonima sa jedinicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle vi ste se tu ...

SUDIJA ROBINSON: Generale, molim vas ponovo da nam objasnite zašto je bilo potrebno da vaše snage uđu u Dubravu, Slatinu i Vatu?

SVEDOK JELIĆ: Ako sam razumeo dobro, naše snage nisu ulazile u ova tri sela, nego su bile na položajima, a položaji se određuju sa tačkama. Najpovoljniji geografski položaj, znači ako ... Kao što vidite: desno, levo, po dubini. Znači tu se nalazi jedinica. Ona je posela položaje koji geografski, odnosno topografski najbolje odgovaraju za izvođenje oružane borbe, znači za organizovanje odbrane. Dakle kad se daju položaji, oni se ne daju prema selima, nego kaže se "u rejonu", a to je širi pojam za neko naseljeno mesto. Kroz ova sela samo se prolazilo komunikacijom koja je ovde naznačena. Vidite je crvenom linijom, znači koja ide od Globočice prema Doganoviću. Inače ovde je karakteristično u ovim rejonima da su samo uzdužne komunikacije prohodne, a poprečne skoro neprohodne, posebno u zimskom periodu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle pojasnite, molim vas, odgovor na ovo pitanje koje je postavio gospodin Robinson. On je pitao zašto su vaše snage ulazile u ova sela. Da li su vaše snage ulazile u ta sela ili nisu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Naše snage, odnosno snage brigade ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne. To nije bilo moje pitanje. Pitanje se odnosilo na odgovor koji je ranije dat, a to je da su sela Dubrava, Slatina i Vata ... Rečeno je: "Mi nikada nismo ušli u ta sela, budući da nije bilo potrebe da uđemo" i zato sam ja pitao da se objasni zašto nije bilo potrebno da te snage uđu u ta sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, gospodine Robinson ...

SUDIJA ROBINSON: Vidim da u transkriptu pogrešno stoji. Dakle ja sam hteo da čujem objašnjenje zašto nije bilo potrebno da vaše snage uđu u ta sela?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad imate pitanje ... Pitanje je potpuno drugačije.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Prema odluci koju sam doneo nijedna jedinica nije imala potrebe da ulazi u bilo koje selo, pa ni u ova sela. Nema potrebe, jer jedinica je na položaju potpuno opremljena za vođenje oružane borbe i nema šta da traži po selima da ... Jer vojska nije ta koja će ulaziti u sela

i tražiti ne znam šta. Nema potrebe da ulazi. Ukoliko se pruži neki otpor, napad naime, onda može da utvrat. Ali nema potrebe. Ona je na položaju. Ona je ispred uglavnom naseljenih mesta, kao što se vidi ovde i bočno od naseljenih mesta. Znači nema potrebe da uđe u samo naseljeno mesto, jer time ne bi automatski ni bi izvršila svoj zadatak. Šta će po kućama, mislim vojska i tenkovi u kućama ne mogu da izvrše svoj osnovni zadatak.

SUDIJA ROBINSON: Ali da su hteli da napadnu selo i da napadnu civile u selu, onda bi morali da uđu u selo, iako ste vi rekli da bi to bilo suprotno njihovim naređenjima, ali to bi morali da urade.

SVEDOK JELIĆ: Sigurno da su ... Hajde da kažemo ... Nema potrebe ... Da bi hteli, jer ne možete vi hipotetički postavljati pitanje kako bi ušli oni u selo i zašto bi ušli, zato što nema nikakvog razloga da se uđe. Razumete me? A jedino ... Mi smo tu. To je selo praktično pod našom vlašću. Mi smo tu vlast i svaki ulazak u selo podrazumeva normalno prisustvo kao u svakom selu drugom gde se nalazi vojska i građani.

SUDIJA ROBINSON: To je odgovor koji sam hteo da čujem. Vi, u stvari, kažete da je selo praktično bilo pod vašom kontrolom.

SVEDOK JELIĆ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je celo to područje u zoni rasporeda brigade bilo pod vašom kontrolom?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Celo područje u zoni brigade, u granicama koje sam izneo u tabulatoru 1 kad ste tražili, je bilo pod mojom kontrolom i ja sam bio odgovoran za celokupno stanje u toj zoni odgovornosti. Međutim, u toj zoni odgovornosti nalazi se, kao što sam izneo, tri brigade terorista. To nisu bile brigade koje su formacijski i profesionalna vojska ili vojska koja je poput Vojske Jugoslavije, nego to su bili naoružani civili organizovani u neformalne grupe i neformalne formacije. Dakle, bilo je od tri do pet u malim mestima, do 80 do 100 u većim mestima. Oni su se kretali kao civili, kao i svi normalni građani na teritoriji. Onog trenutka kada bi otvorili vatru iz nekog od rejlona ili pravaca, mi smo na tu vatru uzvratili. Ukoliko bismo došli do tog rejlona vremenski, već tih civila, tih vojnika nije bilo,

takozvanih vojnika, jer oni ili naoružanje ostave na određena mesta ili ga bace ili krenu, ako ima negde kolona neka sa civilima, presvlače se, odnosno skidaju ambleme, pošto nisu imali uniforme i izgledaju kao nedužni građani. Vojska nije imala kompetenciju, nije imala ni snage, ni mogućnosti da se bavi sada istražnim radnjama lica koja su se ... Lica koja su bila sa civilima pomešana, da skida parafinske rukavice, da utvrđuje, to naš posao nije bio. Jedino smo vodili borbu bukvalno sa onima koji su imali naoružanje i otvarali vatru prema nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle da li je bilo moguće da se nekakav ovakav događaj koji sam vam pročitao i opisao desi u toj Vati 13. aprila ili približno tog datuma, dakle da se upadne u taj zaselak, da se prvo granatira, pa onda da uđe pešadija i policija, opljačka i zapali kuće? Da li je prvo uopšte bilo policije tu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Policija, već sam rekao, da u ovom delu nije bila. Apsurdno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači nema policije, a vi nemate ni pešadiju?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ni pešadiju nemamo. To je sve u tenkovima i transporterima. To je mehanizovana koja se ne odvoja od transportera, nego ide pored transportera ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači niti ima pešadije niti ima policije ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... jer je jedino vaša jedinica tu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niti ste granatirali neko selo.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ovde je apsurdno, gospodine Miloševiću, granatirati jer to je u borbenom rasporedu. Granatiranje podrazumeva artiljerijsko i tenkovsko naoružanje. Dometi su izuzetno veliki. Ovo se nalazi sve oko nas na 100, 200 odnosno do 500 metara, ova naselja. Znači apsurdno je da mi granatiramo, tim terminom koji je vidim prihvaćen, da granatiramo ovo naseljeno mesto, jer je nemoguće granatirati, odnosno

gađati artiljerijom i tenkovima u sopstvenom borbenom poretku nekoga, bilo ko da se nađe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ovaj događaj, po onome šta vi kažete, nije bio moguć ili je bio moguć?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije bio moguć u naselju. Moguće je da su ti teroristi iz ovog sela negde na komunikaciji koja ide prema Doganoviću, a bilo ih je stalno, napadali vojne kolone, rekao sam, pre svega za snabdevanje i u tim borbama da su poginuli. U naselju Vata, Slatina i Dubrava sigurno nije moglo, jer je apsurdno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Neću vas dalje zadržavati na tome. U ovom istom paragrafu pod (III), to je isto na vašoj teritoriji, govori se o tome da je 21. maja 1999. godine ili približno tog datuma, dakle: "21. maja snage SRJ i Srbije opkolile su selo Stagovo (Stagove). Stanovnici ovog sela su pokušali da pobegnu u planine istočno od sela. Tokom ove akcije je poginulo najmanje 12 lica. Selo je najvećim delom opljačkano ili spaljeno". Molim vas pokažite gde je Stagovo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ono je iznad Kačanika. Evo ovde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu gde vam je sad bio vrh pokazivača, tu je Stagovo.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Stagovo se, kao što vidite ovde na karti nalazilo između položaja jedinice koja se nalazila u Kačaniku, snaga MUP-a u Kačaniku i protivoklopnog mog voda koji se nalazio na rejonu Starog Kačanika (Kacanik i Vjeter). To je nešto zapadnije za oko tri do četiti kilometra. U selo Stagovo vojska nije ulazila. Karakteristično je za selo Stagovo da su odavde teroristi pokušavali da prema Kamenjnoj glavi (Komogllave), znajući da su tu jake snage, verovatno su dobili instrukcije od NATO alijanse da prikupljaju podatke i da podignu ove jedinice, obzirom da su to praktično bile udarne jedinice za brigadu, protivoklopni odred i oklopna jedinica. Oni su pokušavali ... Karakteristično je da su, pre svega noću prilazili položajima i pokušavali da napadnu položaje. Pošto su jedinice, posebno protivoklopni odred uredio pravovremeno položaj, znači još početkom marta, na izviđanjima, inženjerijskom uređenjima, potpuno uredili položaje, miska

polja su bila postavljena sa ... Ispred i bočno za zaštitu protivoklopnog odreda, jer protivoklopni odred ima osnovnu namenu da se bori protiv tenkova, a da bi se ... On se ne bori samo svojim sredstvima, nego se bavi postavljanjem minskih polja, a onda kada naiđu sredstva neprijatelja na minska polja, onda ih tuče svojim sredstvima. Ne znajući za to iz sela Stagova imali smo nekoliko napada, verovatno je to datum. Ja znam da je to bilo u maju. Datuma tačno ne mogu da se setim. Dva, tri puta su napadali, znači protivoklopni odred u rejonu Starog Kačanika, južno znači jedan kilometar i u rejonu Kamene glave. Mi smo znali za te napade, obzirom da su se izvodili noću. I ujutro prilikom pregleda minskih polja videli smo da je bilo dosta tu krvi, dela odeće, a da su leševi i povređeni izvučeni. Inače, u selo Stagovo nikada vojska nije ulazila. Selo Stagovo, verovatno je to sada ona treća brigada o kojoj smo govorili, koja 1999. godine ... Koja 1998. godine nije bila mobilisana, ona je već izvršila mobilizaciju i opservirala istočno od Kačanika i Uroševca, da su to bili njeni pripadnici ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Brigade UČK?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: UČK, da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta kažete za ovo, kaže "opkolili su selo Stagovo, a stanovnici pokušali da pobegnu u planine"?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa kao što vidite na samoj karti, mi nismo opkolili selo svojim rasporedom. Bili smo, znači, praktično zapadno od sela Stagovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste tu već dva meseca, 21. maja ste već tu dva meseca.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Od 23., 24. marta, a neke jedinice su izašle i ranije, nalazimo se u ovom rejonu. Tu je reka Lepenac (Lepenc), a istočna strana je izuzetno teška i neprohodna. Naime, to je pošumljeno, ispresecano i praktično gore vojska nije ni mogla da bude. Tamo nije imala šta da traži u tom delu. Tako da selo nije nikada opkoljeno, posebno govorim sa istočne strane, ako se smatra da je položaj jedinica opkoljavanje, a položaj jedinica nije opkoljavanje sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali sa tih položaja da li se dejtvovalo prema selu ili nije?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije se dejtvovalo prema selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tu na tom prostoru bila bilo koja druga jedinica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo vaša jedinica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Od vojske ne, jedino MUP je bio u Kačaniku koji je držao, normalno, OUP, u stvari, u Kačaniku i koji je deo Uroševca.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, koliko se meni čini, pod rimskim brojem (III) u optužnici se uopšte ne tvrdi da je na selo otvarana vatra. Tu se tvrdi da je selo bilo opkoljeno, a da je stanovništvo pokušalo da pobegne i onda tu stoji: "Tokom ove akcije", nije jasno o kojoj se akcije radi, ali tu stoji "tokom ove akcije poginulo je najmanje 12 lica". Zatim se tvrdi da je selo posle toga opljačkano i spaljeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Robinson, ja uvažavam to šta vi kažete, ali ako se kaže da je poginulo 12 lica, ono je moralo poginuti od neke vatre. Prema tome zbog toga sam postavio pitanje je li otvarana vatra. A sad se kaže "selo opljačkano i spaljeno". Šta možete o tome da kažete, generale, molim vas?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U selo vojska nije ulazila. Znači nije ni mogla ni da pljačka, ni da spaljuje. Vojnicima je od 1998. godine svim naređenjima od pretpostavljene komande, od moje komande, odnosno od mene dobijali su naređenja da je najstrožije zabranjen ulazak u naseljena mesta i uzimanje bilo kakvih stvari. Pokret jedinica prema selu Stagovo značilo bi napuštanje artiljerijskih oruđa i napuštanje tenkova. To su veoma male brojne jedinice i apsurdno je da one prelaze Lepenac u ovom periodu, koji je izuzetno veliki, malte ne da idu splavovima, da prelaze tamo da bi otišli da otvaraju vatru, opkole i otvaraju vatru. A kome bi onda ostavili oruđa svoja? Mi nismo imali vojsku, odnosno snage da vršimo opkoljavanje takvih sela i to naš posao nije bio u tom slučaju. Ja kažem da su iz ovih sela odlazili teroristi, znači najverovatnije iz ovih sela, ne mogu da tvrdim da li je baš iz tog sela, ali se tu navodi za selo Stagovo, išli su ka jedinicama i karakteristično je da su noću uglavnom prilazili jedinicama i upadali u minska polja. Nakon dva, tri upada više su prestali da napadaju jedinice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, ovde se govori ... Dobro, da ne bude sugestivno pitanje, mogu li da zamolim poslužitelja da stavi

ovu mapu koja je uvedena prilikom svedočenja generala Đošana, sa tačno naznačenim delovima teritorije koje su bile meta napada, gde su padale bombe iz NATO aviona, da na njoj takođe pokažete borbeni raspored vaše brigade.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Borbeni raspored brigade je ovaj. Znači to je borbeni raspored brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde se nalaze ova sela koja sam vam ovde citirao?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Moraću da ustanem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možete da uporedite ove dve mape? To su ovi ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Malo su stavljene ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... trouglovi ...

SUDIJA ROBINSON: Pokažite gde je Stagovo. To je, znači, Stagovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle to je Stagovo. Je l' tu isto i Slatina blizu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde je Slatina? Gde je Dubrava? Gde je Kotlina?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Evo je Kotlina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ona je na samoj granici.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, u graničnom pojasu. Dubrava, Slatina, Doganovići. Vata nema pošto je karta velike razmere.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, koliko je intenzivno bombardovan borbeni raspored vaše brigade?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Samo na kasarnu koja se nalazi zapadno od Uroševca na oko dva kilometra, ispaljeno je preko 220 projektila u toku NATO agresije. Računamo da je negde oko 400 projektila ukupno ispaljeno u zoni odgovornosti brigade, a oni se i vide zapravo delimično i ovde, ja nisam imao ovu kartu da vršim analizu, ali sudeći po ovim obeležjima,

uglavnom to se i navodi ovde, odnosno nacrtano je gde je težišno bilo gađanje jedinica moje brigade. Kao što vidite, težišno je bilo oko Uroševca, dalje, na komunikaciji Štimlje – Dulje (Duhel). To su ta dva prvca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto se ovde pominje, kad je reč o Stagovu, pljačka, spaljeno i opljačkano, da li ste vi imali slučaj da neko iz vaše jedinice pljačka?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nijedan starešina, vojnik, nije izvršio krivično delo u vreme agresije i pre toga, a eventualno da se nije saznalo. Pojedinačnih slučajeva je bilo. Pojedinačnih slučajeva je bilo. To su minorne brojke. Ja mislim da je brigadi negde bilo između 10 i 12 lica koja su optužena za nekakva krivična dela uzimanja nekih stvari iz napuštenih kuća. Inače, nikako organizovano nije bilo, niti je vršena organizovano kriminalna radnja pljačke, posebno zato što smo uveli da iz svakog rejonu, iz svakog rejonu, odnosno pravaca ove koje sam naveo, da ih ne ponavljam, imali smo vojnu policiju koja je pretresala bukvalno svo ljudstvo koje je prolazilo tim rejonom. Da li je ono bilo u dolasku ili odlasku, tako je svejedno, kontrolisala je da ne može niko ništa da iznese iz tog rejonu. To je važno isto i na izlazima iz zona brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da idemo dalje. Ovde je pod rimsko (IV). Rimsko (IV) se sad govori o ... Znači to je ... Ide jednim redom. To se sve odnosi na Kačanik. Kotlina, Slatina, Stagovo, Dubrava. 25. maja 1999. godine opkolili ste, kaže, Dubravu, "a stanovnicima naređeno da se okupe oko škole", "kod škole i da izađu iz sela na traktorima. Zatim su muškarci odvojeni od žena i dece. Tokom ove akcije ubijena su četvorica. Pored toga, ubijena su četiri člana porodice Ćori (Qorri) dok su pokušavali da pobjegnu u šumu". Evo, to sam vam citirao. Šta vi, šta vi o tome znate, molim vas? Sada je u pitanju 25. maj. Je l' bilo kakvih drugih jedinica 25. maja na tom prostoru?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Vi ste mi malopre taj termin pomenuli, 25. maj, to je, znači, u isto to vreme praktično. Nikakvog isterivanja i proterivanja ljudi iz škola, odnosno iz kuća prema školi nije bilo. Ja za taj slučaj nisam znao i verovatno i to je sigurno u rejonima, ponavlja, u rejonima odbrane jedinica za svaki eksces ja sam imao informaciju. Znači u rejonima. Govorim o rejonima ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... potčinjenih jedinica. Da je bilo toga, više nego sigurno da bih znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ovo je neka, neka krupna stvar. Kaže stanovnicima naređeno da se okupe kod škole, pa onda da izađu iz sela na traktorima. Jeste li vi negde naterali stanovnike iz te Dubrave 25. maja da napuste selo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikada vojska, odnosno mi ... Ja nisam naređivao da se civili isteraju iz kuća, da se organizuju konvoji, da se prevoze traktorima ili bilo kakvim sredstvima u bilo kom pravcu. Ljudi su uglavnom odlazili, što je prirodno i logično, od straha. Od straha tamo gde je došla vojska, znači tamo gde se gomilaju trupe očekujući da će tu biti i najverovatnije agresija na tim pravcima. Oni odlično znaju te terene i pravce i prostore i očekivali su snage NATO da će krenuti sa juga i verovatno tom procenom stanovnici, ne samo iz ovih sela, nego ljudi ko je god imalo nekoga svog u Makedoniju ili u Srbiju, zavisi ko je odakle, odnosno ko potiče iz koje nacije, ali i dobar deo Srba je odlazio za Makedoniju, jer su bili rodbinski vezani. Znači niko nije organizovao, a samostalno zaista mi nikog nismo sprečavali ko je gde išao, jedino smo usmeravali ljude da ne ulaze u borbene rasporede i eventualno tamo gde počnu borbena dejstva sa teroristima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde imamo i ovu već mnogo puta ponovljenu šemu koju srećemo. Zatim kaže: muškarci odvojeni od žena i dece. Da li ste ikada imali takvu aktivnost neke vaše jedinice da negde odvaja muškarce od žena i dece?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Od marta 1998. godine do juna 1999. godine ni u jednom trenutku ni u jednoj jedinici nije bilo odvajanja po polovima ili po naciji, ni po polovima ni po naciji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ovde se kaže: ubijena četvorica. Jeste vi bili u Dubravi?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Kako ne. Pa ja sam izneo da je meni Doganović bilo komandno mesto. Piše na karti 243 i dole tenk, to znači ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 243 to znači ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... komandno mesto ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... komandno mesto brigade?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Ovde se sada ne vidi. Znači tu je bilo komandno mesto brigade. Obzirom da je ... A pre toga, znači 1998. godine, bili smo u rejonu Banjice (Baice) i ja sam napomenuo da je bio i bataljon vojne policije koji je bio pod mojom komandom 1998. godine, u rejonu Doganovića i rejonu Banjice. To je zapadnije za oko tri kilometra. Mi smo znali da će ovde biti probiveno komandno mesto, odnosno otkriveno, tu je fabrika silkapora. Mi smo u njoj nekoliko dana proveli i onda sam predložio komandantu korpusa, on je prihvatio, da ja moje komandno mesto ... Izađem sa njim ispred Uroševca, a da bude komanda na težištu borbenih dejstava i da se nađe u svakom trenutku na isturenim komandnim mestima u Đeneral Jankoviću i na Globočici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad da zaključimo sa ovim šta se desilo u Dubravi po navodima paragrafa, paragrafa 66(L) pod (IV). Dakle da li se tako nešto moglo da dogodi da vi to ne znate?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Više nego sigurno da nije moglo da se dogodi, a da ja ne znam, jer je apsurdno da se neki incident, mali možda i da promakne zbog komunikacija, zbog veza. One su bili, mi kažemo vojnički, stalne i neprekidne, ali nekad dešavalo se zbog ometanja, zbog nestanka struje da veze zakasne par sati, ali takav incident ne bi mogao da prođe da ja ne znam, komanda brigade, odnosno ja kao komandant brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači bilo koji incident da neko pogine, morate znati?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. O svakom incidentu, posebno o pogibiji, kako vojnika tako i civila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pod tačkom 105 optužnice koja se odnosi na Kosovo stoji da: "Pored prislinog proterivanja kosovskih Albanaca od 24. marta 1999. godine, snage SRJ i Srbije učestvovala su u brojnim ubistvima kosovskih Albanaca. Takva ubistva dešavala su se na brojim lokacijama, uključujući, između ostalih i Kačanik". Dakle to je vaša zona odgovornosti?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta vi možete da kažete o ovome da su vršena ubistva kosovskih Albanaca?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Za nikakva ubistva ja nisam čuo da su vršena u Kačaniku. U Kačaniku je bio neprekidno MUP. On drži ... Znači to je gradić pod našom vlašću, vlašću Saveze Republike Jugoslavije. Samo znam da su tu bila dva incidenta u rejonu Kačanika. To je bilo negde krajem februara. Mislim da je 28. februar kada je kapetan, prošli put sam izneo, Staletović poginuo i četiri policajca ranjena. I negde 7., 8. marta bio je napad na patrolu, odnosno ranjeno je osam policajaca. MUP je preduzeo akcije tražeći kriminalce, teroriste i znam da je vodio ceo dan i celu noć borbu s njima i prognao ih je negde istočno u ovim planinama, gore od Kačanika. Nikakvih drugih ubistava nije bilo. Građani su bili u Kačaniku. Radile su ... Osnovne funkcije života i rada odvijale su se u ovom naselju, obzirom da je to opštinsko mesto. Vojska u njega nije ulazila, niti je imala potrebe. Vojska je bila ispred Kačanika na svojim položajima. Dakle vojska nije ulazila u selo Kačanik, odnosno u opštinu Kačanik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je svedočio Jusuf Ljoku (Isuf Loku) iz Kačanika i rekao je da su 8. i 9. marta 1999. godine srpske snage napale Kotlinu i da je on video kako pripadnici vojske i MUP-a ulaze u selo sa tenkovima, da je tada izgorelo 17 ljudi u selu. U toku noći jedan broj ljudi je nestao i ovaj svedok je posle našao tela dvojice meštana iz Kotline. Dakle on govori o 8. i 9. martu 1999. godine. Da li vi išta znate o tome?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: 8. i 9. marta još su bili verifikatori. Oni su te podatke imali. Vojska, ponavljam, nije ulazila u Kotlinu. Kotlina je ... Iz rejona Kotlina, ne iz sela Kotlina, više puta je napadana borbena grupa 3. To je u rejonu Globočice. Vojska nije ulazila u Kotlinu, niti je ... Niti imam ja saznanja da je bilo bilo ikakvih ubistava, da li dva ili četiri, nije bitno u ovom trenutku ili da je bilo rušenja, paljenja ili pljačke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To šta on kaže je tačno ili nije tačno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je izjavio da su 24. marta, sad govori o 24. martu, tada nisu verifikatori, tada su samo vaše jedinice tamo, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. To je, u stvari, bio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kaže --ponovo napali selo Kotlinu-- pa je on sa rođacima otišao u planinu neku, Šeši (Sheshi). Ne znam kako se čita i da li ste vi čuli za nju. Dakle video tenkove i vatru iz centra sela.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Već sam napomenuo da tenkove nismo mogli ni smeli da podižemo sa položaja. Nismo ulazili u ovo selo. Iz Kotline 24. marta i iz ostalih sela, kao što je Đurđev Dol (Gjurgjedoli), Palivodenica (Palaj), Pustenik (Pustenik), Krivenik jednostavno krenuo je opšti napad na jedinice koje se nalaze na prvom pojasu, odnosno na dubinskom obezbeđenju. Verovatno žrtve, ako su bile, bile su u borbi prema našim položajima, to je više prema Golemom brdu dole ili Belom brdu (Belloberda). A tenkovi, ako dobro analizirate komunikacije, to je rano proleće za ovaj prostor. To su obronci Šar planine, to su komunikacije na visinama od 1.000 i preko 1.000 metara, puteva nema ...

TUŽILAC NAJS: Svedok ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Svedok sada pokazuje na svojoj karti. Ukoliko želi da mi to pratimo, on to mora da pokaže na jednoj od ovih karata.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas da to pokažete na karti koja je na stalku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Objasnite šta pokazujete?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Evo, ovo je selo Kotlina koje se, iz kog su stalno vršeni ataci, napadi na borbenu grupu 3. Rekao sam, pošto se kaže tu da su tenkovi ulazili u selo, pogledajte sami kako izgleda komunikacija i jedna i druga. Znači ove su dve prohodne. Međutim, poprečne komunikacije skoro su neprohodne u ovom vremenskom periodu. To su obronci Šar planine gde se nadmorska visina kreće od 900 pa preko 1.000 metara, putevi su seoski i u takvoj situaciji kada imate iznad sebe apsolutnu prevlast u vazduhu, da krećete tenkovima, da izlazite sa položaja dva, tri kilometra i da se vratite nazad, to bi bilo apsurdno. Bilo bi, pre svega, samoubilački. Jedinice koje su vodile borbu sa teroristima iz Kotline, to su uglavnom bile jedinice određene za izvođenje protiterorističkih akcija. Ja sam prošli put rekao da je svaka jedinica imala takav deo jedinica, to su brzoprohodne jedinice koje su imale "BRDM-ove" i "Prage" koje su mogle da se iskoriste da se odupru par sati

borbe i odmah da se povuku, da promene položaj i da izbegnu eventualno NATO agresiju, odnosno NATO gađanja iz avijacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ovde ja imam pred sobom upravo "Izveštaj o kriminalističko-tehničkom pregledu lica, mesta, događaja, terorizam, Skupština Opštine Kačanik, selo Kotlina, 24. mart 1999. godine. Učesnici "nn" teroristi. To piše u izveštaju Sekretarijata unutrašnjih posova. Molim vas stavite ovo na grafoskop i pogledajte. Samo odavde, nećemo se zadržavati mnogo na tome. To je Stevanović, tabulator 212 i tabulator 213, svedočenja generala Stevanovića ovde prikazano. Možete da prelistate, samo kratko da prođemo, jedan minut, kroz to. Dakle to je taj 24. mart. Piše tu: "Kotlina 24. mart". Gore u drugom redu teksta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, Kačanik. Ovde piše Kačanik, Kotlina, 24. marta 1999. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Učesnici "NN" teroristi, opisan u izveštaju slučaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I onda lice mesta detaljno i tako dalje. Prelistajte samo to da pogledamo šta se tu sadrži da se podsetimo? Šta piše ovde ovo što je podvučeno?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, bojim se da nemamo englesku verziju ovde kod nas. Moramo da je dobijemo. I gledajuću ovaj dokument, mislim da ima više smisla da engleska verzija bude na grafoskopu. Ne znam da li to optuženi ima kod sebe.

SUDIJA ROBINSON: Hoćete li to mnogo da koristite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Robinson, u faktografijama ne treba engleska verzija, a ovo što sam hteo da pročitati prevodioci će prevesti. To je par reči samo. Malopre ste gledali, generale, onaj kucani tekst.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam on tu na grafoskopu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa stavite ga. Vratite tu stranicu na grafoskop, što je bio kucani tekst. Ne onaj izveštaj, nego red. Gde ima podvučeno na dva mesta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Onaj drugi tekst.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre ste videli podvučeno.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa ne znam ovde gde se nalazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste videli tu nešto podvučeno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše, između ostalog?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "Jedan od pronađenih leševa", je l' na to mislite

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ne. Piše "sklonište" ... Evo vidite ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu gde vam stoji ... piše "sklonište u vidu bunara".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. "Jedan od pronađenih leševa fotografisan je u neposrednoj blizini skloništa u vidu bunara"

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I šta dole opet piše? "Drugog skloništa u vidu bunara".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. "Prikaz pronađenih leševa iznad Kotline u neposrednoj blizini drugog skloništa u vidu bunara".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad prelistajte. Nećemo više čitati. Je l' ova kuća spaljena i izgorela?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa kuća ovde nije izgorela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa nije ni spaljena ni izgorela. Tu je ... A tu je ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Evo vidi se antena satelitska. Vrata stoje. Ograda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta piše ...

SUDIJA KVON: Gospodine Miloševiću, pa zar mi nismo već videli sve ove fotografije sa Stevanovićem? U čemu je smisao ponavljanja ovoga?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U tome što je upravo na tom prostoru bila jedinica generala Jelića. On objašnjava šta je bilo tada i samo potvrđuje ono šta je rekao i general Stevanović o tome.

SUDIJA BONOMI: Ali on to sada čini čitajući nešto i to nešto šta nam je već pročitano. U čemu je smisao toga? To ništa ne dodaje dokazima koje smo već čuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa mislim da je potpuno jasno da ovi dokazi baš dokazuju da savršeno ništa tu nema veze ni sa kakvim zločinima.

SUDIJA ROBINSON: To je na nama da odlučimo. Pređite na sledeću temu, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj, znači, isti svedok, Jusuf Ljoku izjavo je da je on čuo od Zimera Ljokua (Zymer Loku) o masakru 22 mladića koje su srpske snage ubile eksplozijom. Da li vi išta znate o nekom masakru u Kotlini i tako dalje ili ovaj događaj koji vam je sada bio pred vama je jedino šta o tome znate i to indirektno, u stvari?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Nisam čuo nizakakav masakr da je bio, za tako masovno, da ne kažem masovno ubistvo, jer da je bilo takvog ubistva ili približne veličine sigurno bih znao o tome. Ali ubiti eksplozijom to je malo nepojmljivo, jer taj termin nisam do sada čuo da postoji, ubiti nekoga eksplozijom. Može biti žrtava, ali ne ubiti 20 ljudi nekom eksplozijom. Ali dobro, možda je greška u terminu. Znači nisam čuo za takav incident da je bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok K-31 iz Kačanika, to je zaštićeni svedok pa nema ime, je govorila o tome da je 24. maja, dakle na isti se datum to ... Ne, bogami, ovo je 24. maj. To je u transkriptu 8.130. stranica, njenu familiju iz Kačanika, dakle svedokinja je iz Kačanika, probudila je eksplozije u blizini kuće njene majke, zbog čega su oni svi u grupi od 16

ljudi krenuli u pravcu planine. Šta se dešavalo? Da li je u Kačaniku bila neka eksplozija 24. maja?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Šta? 24. maja, da li je bila tog dana i u koje vreme, to sigurno ne mogu da se setim. Eksplozije su bile veoma česte, posebno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' to bilo u vreme NATO bombardovanja?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Posebno u vreme, u vreme kada naiđe avijacija i NATO gađa. Znači eksplozije su se čule dnevno, na stotine eksplozija je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Nju je probudila jedna eksplozija.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Probudila je eksplozija, otišla u šumu i dalje u Makedoniju. Mislim to je buđenje bilo praktično svima nama tamo koji smo bili na tom prostoru od NATO agresije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doduše ona i kaže da su u grupi od 16 krenuli u pravcu planine, da je ostatak grupe ostao u šumi, a srpske snage su im se približile i tada su pucali na grupu, ali nije bilo ranjenih, tako da to nije bitno. Znači probudila ih je eksplozija. Sve vas je budila eksplozija?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa mi smo noćima i danima spavali zbog toga, ali ... Ne ona, ne u Kačaniku, nego u svim selima okolo. To se čuje. Eksplozija se čuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, vi ste pokazali na Došanovoj mapi koliko je gusto bilo bombardovanje rejona vaše odbrane. Pretpostavljam da nije sporno da se te eksplozije čuju. Je l' bombardovanje bilo svakodnevno ili je bilo dana pauze, kad niste imali nikakva dejstva NATO avijacije?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa može se reći da je 90 posto dana bilo bombardovanje, zato što je na takvom pravcu. Uroševac se nalazi, kompletna zona odgovornosti nalazi se na koridoru koji je išao iz Makedonije, odnosno Grčke (Greece) prema unutrašnjosti Srbije i Kosova. Dakle bilo je skoro svakodnevno bombardovanje. Nekada je bilo i po 50 projektila u toku jednog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok Fadilj Viši (Fadil Vishi) je svedočio o događajima u selu Dubrava u opštini Kačanik. Dakle sada da vidimo šta on kaže. On je izjavio da je 25. maja gledao iz šume kako su srpske snage zaustavile konvoj seljaka koji su pokušavali da napuste Dubravu i uhapsili šest ljudi. Šta vi možete da kažete o tome? Znači vi ste te snage. 25. maja 1999. godine, po onome šta ste rekli, niko drugi osim vaših snaga nije bio tu, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne, niko drugi nije bio. Prvo, vojska nikog nije zaustavljala i legitimisala da bi ga zaustavila i zadržavala. Nikoga nije izdvajala. Vojska je imala naređenje i u 1998. i u 1999. godini da ljudstvo koje se kreće komunikacijama, ponavljam, usmerava na bezbedna područja da ne bi došlo, ako se vode određena borbena dejstva u rejonu, da ne upadne i da ne bude meta ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... naših snaga ili snaga terorista, već ih je usmeravala na bezbedna mesta, u željenom pravcu gde su hteli da idu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja to razumem, generale, ali samo ovo da rasčistimo. Ovaj svedok je ovde pod zakletvom rekao, to je stranica transkripta 4.448, 7. maja je svedočio 2002. godine, da je on 25. maja gledao iz šume kako su srpske snage zaustavile konvoj seljaka koji su pokušavali da napuste Dubravu i uhapsili šest ljudi. Dakle mi smo ustanovili ovde u vašim odgovorima da nikakvih drugih snaga toga dana ili oko toga dana 25. maja, osim vaših snaga, nije bilo.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, ako je on video da ste, da su, da je zaustavljen konvoj od ovoga što on naziva "srpske snage" i uhapšeni šest ljudi, to su morale vaše snage da budu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad mi recite jeste li vi zaustavljali neki konvoj kojim se ... Seljaci odlaze iz Dubrave i hapsili neke ljude?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ja bih da budem praktičan malo. Moguće da su prva dva, tri vozila stala, kako već dešava se, da pita gde može da ide, je l' mu slobodno tamo. Znači zastane čovek i pita. Starešina koji je odgovoran na tom delu kaže "možete, idite u pravcu levo, desno ili sever, jug" i kolona prolazi, odnosno ljudi odlaze. Nikakvog hapšenja ... Mi nismo imali pravo da vršimo izbor tih ljudi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte. Stavite na stranu to što niste imali pravo ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... niti smo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se desilo da neko bude, eto, priveden, zadržan i tako dalje?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Samo ako je imao kod sebe vidno obeležje ili naoružanje, taj je bio zadržan. Inače niko drugi nije zadržavan, niti je vršen pretres.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite malo o tim uslovima koji su bili na terenu, jer ovaj svedok, dakle koji, ovaj koga sam citirao na istoj stranici transkripta kaže da je od januara 1999. godine Dubrava (Dubrave) bila izolovana, telefoni i struja isključeni, znači od januara 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Mislim da je on delimično u pravu. Vi znate dobro da otpočetak marta, do početka marta je funkcionisalo, ceo sistem u državi je funkcionisao. Otpočetak, odnosno kraja marta, od 24. marta, od napada NATO avijacije uništeni su, pre svega, telekomunikacioni sistemi, trafoji i Uroševac sam, kao grad, nije imao za sve vreme rata ni 30 posto električne energije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ali on kaže od januara 1999. godine Dubrava bila izolovana, telefoni i struja isključeni?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne. Sva su sela imala do početka agresije električnu energiju i telefone. Telefone niko nije imao osim 30 brojeva, ceo grad Uroševac, od 25. marta. Znači pošta je uništena. Mi smo koristili staru centralu, vezali je na železnicu i imali smo i imali smo brojeve i mogli da komuniciramo sa pretpostavljenom komandom, a dali smo par brojeva organima vlasti da ne bi i oni ostali potpuno bez komunikacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

prevodioci: Molim govornike da uspire. Hvala.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, generale, prevodioci vas mole da usporite, ali sada idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nastavite, ali brzo, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što brže mogu, gospodine Robinson. Svedok Muharem Daši (Muharrem Dashi) je govorio o Stagovu, o događajima 21. i 22. maja 1999. godine. To je vreme kada je vaša jedinica jedino tamo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E on, između ostalog, kaže kako je video ljude kako se približavaju pešice Stagovu. Ja imam ovde jedan kratak sažetak onoga šta je on rekao. Negde u 4.15 minuta i kaže on nije mogao da vidi civile, ali kaže da su oni bili opkoljeni od strane paravojske. Molim vas, recite da li je tu u Stagovu ili gde u vašoj zoni odgovornosti bilo paravojske?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Paravojske u zoni brigade i u rejonu odbrane i u rejonu sela Stagovo nikada nije bilo, niti je postojala paravojna jedinica, bilo koja u zoni odbrane brigade. Paravojne mogu biti ovde snage, samo terorističke snage koje su se nalazile, koje su bile od strane šiptarsko-terorističkih snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On takođe, između ostalog, kaže da kad je vojska ili srpske snage otišle iz sela, da je došao u selo i da je video da je 60 posto kuća bilo spaljeno, da su štale bile spaljene, da su kuće bile opljačkane i da su vrata na školi i džamiji bila razvaljena, a da su čak i životinje neke bile poubijane. Sve je on to ovde rekao.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tu informaciju nemam niti sam je imao. Da je bilo toga, da je se desilo to bilo od koga, iz koje jedinice, susedne jedinice koja se nalazila pored sela Stagovo, sigurno bih znao. Dakle od strane vojske

sigurno toga nije bilo. A za bližu informaciju, jer u selo nisam ulazio, niti smo bili u selu, dakle vojska nije bila u selu i nisam mogao da imam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On čak kaže da je tu bilo nekoliko mrtvih ljudi i da je njegov rođak njih sahranio. To je 22. maja 1999. godine.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nemam takvu informaciju o bilo kakvim žrtvama u selu Stagovu, osim ovih koje ste ranije naveli, koji su išli prema protivoklopnom odredu i ulazili u minska polja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, generale. Sejdi Ljami (Sejdi Lami) iz Kačanika rekao je ovde da su 14. maja seljani iz sela Lata, je l' vam poznato selo Lata?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To selo ne postoji. Misli se verovatno na selo Vata ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vata može da bude, Vata.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Verovatno greška ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Napustili selo posle srpskog napada 13. maja i da su izbeglice zaustavljene na putu za Makedoniju od strane srpskih snaga koje su im tražile novac u zamenu za siguran prolaz. On je svedočio 6. maja 2002. godine, transkript 4.396. stranica.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Verovatno deo ljudi koji je bio u ovom području, znači u okviru ova tri, četiri sela i zaseoka, deo je išao prema Makedoniji i to je činjenica. Međutim, vojska nikoga nije zaustavljala, niti oduzimala ni novac ni lična dokumenta, jer to nije posao vojske, niti je mogla ona da se nalazi na komunikaciji, već se nalazila u rovovima na borbenim sredstvima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako se iz tog sela Vata napušta selo i ide za Makedoniju, gde se to ide? Možete li to da pokažete na karti?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Evo, to je selo Vata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je Vata. I gde oni sada idu, ako hoće da idu u Makedoniju?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ako hoće da idu u Makedoniju, mogu da idu dole na Globočicu, vidite ovu komunikaciju. To je najbliži put, a drugi je preko Kačanika, da idu ponovo dole na Đeneral Janković, za Makedoniju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali koliko ja vidim na ovoj mapi, gde god da oni idu, prolaze kroz raspored vaše brigade, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Oni su u rasporedu, inače i prolaze kroz raspored borbene grupe, odnosno brigade ovde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko onda može na tom putu da ih zaustavlja i da im traži novac ili ne znam šta, što ovaj kaže?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Na putu gde su rejoni brigada, dela brigade, znači jedinica, niko ih nije ustavljao. Jedino na putevima koji su, odnosno međuprostorima mogu da budu teroristi, bande kojekakve, kriminalne, koje se normalno pojavljuju u takvim kriznim situacijama. Moguće da su i one to činile. Jedino legalan i legitiman ko može da im traži dokumenta, ne novac nego dokumenta, a to znači lične karte i vozačke dozvole, to su organi MUP-a, odnosno SUP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro je l' bilo na tom putu tu nekih organa MUP-a?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Na putu ovom nije bilo, ali kod Globočice dole na prelazu da i na Đeneral Jankoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je na graničnom prelazu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: A na putevima ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bilo policije na putevima?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Već samo na graničnom prelazu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Samo na graničnom prelazu ili eventualno ako ima neka intervencija, onda MUP sa svojim jedinicama PJP vrši intervenciju, odnosno brani ili komunikaciju ili samu sebe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato, da li je Vata bila neko terorističko uporište, jer on kaže da su, kako on kaže, neki vojnici UČK bili smešteni u kući u Vati, ali su je napustili već 12. aprila, a on govori o 13. maju o nekakvom napadu? Da li je u Vati bila neka teroristička grupa?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Vi ste i u pređašnjim pitanjima postavili da je bilo 13. aprila, a ovde se sad pominje 12. april, Vata, što znači da su srspe snage ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, on kaže 12. aprila su napustili ti pripadnici UČK kuću u Vati. To je on rekao.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je on rekao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A istovremeno svedoči da su seljaci 14. maja, znači mesec dana kasnije, napuštali Vatu zbog srpskog napada, kako kaže, koji je bio 13. maja.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Vata ... Ja sam izneo da se u ovom rejonu, obzirom na važnost ove komunikacije, nalazile stalno terorističke grupe koje su šetale između rejona jedinica i one su stalno napadale. On kaže da je ovde bilo, koliko kaže, brojno stanje, odnosno veličinu, mi cenimo da je tu bilo između 150 i 200 terorista na ovom prostoru. Znači to je ekvivalent jedan bataljon iz te brigade 162. takozvane OVK i on je stalno opservirao na ovoj komunikaciji. To je bio njegov zadatak. I uvek se pojavljuju, kao što vidite, lica iz ovih sela, uglavnom u zahvatu komunikacije od Doganovića, preko Dubrave, Slatine, Vate do Globočice. Znači to je bio zadatak tog bataljona iz te 162. brigade takozvane OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovaj svedok je govorio da su 13. aprila četiri "Prage" i šest vojnih kamiona sa oko 100 regularnih vojska Vojske Jugoslavije ušle u selo, da su ga granatirali, zbog čega su seljaci otišli u planinu i da je 13 civila bilo ubijeno. Recite, molim vas, dakle, da li je 13. aprila to selo, kako on kaže, granatirano i ubijeno 13 civila?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Već sam objasnio u pređašnjim pitanjima iz razloga iz kojih nijedno selo nije granatirano, jer se tu, znači od sela Slatina desno i od Vate ispred nalazi borbeni položaj jedinica. Znači jedinica nije tu vršila nikakvo opserviranje, niti je izvodila borbena dejstva u ovim selima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok Isa Raka (Isa Raka) iz Kačanika, to je na transkriptu 4.159, svedočio je 2. maja 2002. godine, izjavio je da su srpske snage napale Kačanik nakon čega se svedok sa drugim licima uputio ka Makedoniji. Krili su se u šumi dva dana, pre nego što im je dozvoljeno da pređu granicu. Šta vi znate, je li bilo kakvog napada na Kačanik i ...

prevodioci: Molimo optuženog da govori sporije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja sam vas zamolio da brzo nastavite, ali molim vas da imate na umu i prevodioce. Oni su upravo sad zamolili da sporije govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro, gospodine Robinson. Čuli ste šta je svjedok ovde izjavio?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, čuo sam. Kačanik je opštinsko mesto. Dakle ono je pod našom vlašću. Organi MUP-a drže vlast i sve strukture državne rade. Nikada vojska nije napadala Kačanik, niti je imala potrebe, ni razloga za to i nikada nije ni ulazila u Kačanik. Lice koje svedoči kaže da je bio u šumi čekajući dva dana, verovatno je čakao da ga neko i pozove da ga prevede. Otkud mi znamo ko je bio gde dva dana ili tri da bi prešao granicu. Granica se prelazi na legalnom mestu, tamo gde je granični prelaz, a nikako preko šuma, dolina i potoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok Hazbi Ljoku (Hazbi Loku) iz Kačanika iz sela Kotlina je ovde izjavio da su 24. marta selo opkolile srpske snage, da su ulazile u kuće, odvodile stanovnike u pravcu centra sela, a žene i decu odvojili tražeći njihove dragocenosti. "Stariji muškarci su legli licem na zemlju. Srpska vojska i policija odveli su žene i decu vojnim kamionima i stigli su do sela Ljač (Laq) odakle su nastavili pešice do Kačanika". Dakle ovde kaže da ste ih vi vozili vojnim kamionima iz Kotline 24. i 25. marta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ja bih se vratio na ovaj prvi deo. Vojska nikada nije ulazila u Kotlinu, niti je imala direktan kontakt sa civilima. Obična je to ... Najobičnija je ... Ovde vidi se da je to najobičnija laž. Zašto? Ako uzmete na mapi Kotlinu i Ljac. To se nalazi jedan kilometar svega na komunikaciji. Ja ne znam ... Da pogledam ako se vidi ovde, da bih to pokazao. Evo Kotlina, evo Ljac. Pogledajte, to je jedan santimetar ovde, to je, znači, otprilike jedan kilometar, a od borbenog ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čega jedan kilometar?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Puta gde su voženi navodno žene i deca. Jedinica koja se nalazi na položaju ona je udaljena od Kotline negde oko kilometar i po, otprilike to je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On tvrdi da ste ih vozili vojnim kamionima ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... do sela Ljac, a odande išli pešice u Kačanik.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: A vozila koja mi imamo, ta vozila su puna sa municijom i hranom. I sad zamislite da smo mi istovarali municiju, došli dva, tri kilometra, jer rejon nikad nije na samoj ivici, znači uzima se uvek centar borbene jedinice, dođete dva, tri kilometra da prevezete nekoga 500 metara do kilometar i da ga pustite posle da ide desetak kilometara peške. Mislim da je to besmisleno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, generale. Ovaj svedok je izjavio da je u selu Ivaji (Ivaje) 8. marta 1999. godine bila srušena džamija. Da li vi nešto znate o događajima u Ivaji 8. marta 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U Ivaji 8. marta, ako se dobro sećam, dejtvovala su snage MUP-a i mislim da je ovde izneto, posle stradanja komandira milicije u Kačaniku. Vojska nije ulazila u selo Ivaju, bila je ... Tada je već bilo ... To su borbene gore koje, dole koje su se nalazile na dubinskom obezbeđenju. Kada je MUP ušao u selo Ivaju, vršio pretres tražeći vinovnike ovog zlodela, vojska je samo podigla borbenu gotovost i blokirala zapadno od sela Ivaje, štiteći svoj položaj. Dakle vojska nije ulazila i ja nemam ... Nikakav podatak nemam da li je bilo šta srušeno unutra ili eventualno opljačkano, jer vojska nije ulazila unutra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je bilo 8. marta, to znači još su bili ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To su verifikatori ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... verifikatori.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kaže da su 9. marta srpske snage blokirale Kačanik, da su žene, deca i stariji pokušali da napuste i krenu prema granici, ali su ih zaustavile srpska policija i vojska, pa su zbog toga morali da se vrate nazad i da je tokom noći većina ljudi nestala. Da li vi nešto o tome znate? 9. marta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: 9. marta, to je isti ovaj podatak koji ste vi izneli, da se još nalaze verifikatori. Naše jedinice nalazile su se levo i desno od graničnog prelaza. Granični prelaz vojska ne drži, nego ga drže carinici i

MUP. Vojska nikoga nije ustavljala niti legitimisala, niti je vraćala ni proterivala prema Makedoniji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, tačkom 1, paragraf 63 pod (j) druge izmenjene optužnice koja se odnosi na Kosovo, meni se stavlja na teret da su u opštini Uroševac u periodu od 24. marta, dakle opština Uroševac je

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak, gospodine Miloševiću. Ne dobijamo prevod na engleski. Da, možete da nastavite. Izvolite, ali možda bi bilo dobro da ponovite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U paragrafu 63 pod (j) meni se stavlja na teret da su u opštini Uroševac u periodu ... Dakle opština Uroševac je sedište vaše brigade ?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ujedno komanda garnizona.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste komandant garnizona ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... u Uroševcu. Dakle u opštini Uroševac u periodu od 24. marta do 14. aprila, znači 20 dana, prvih 20 dana rata: "Snage SRJ i Srbije granatirale i napadale sela u opštini Uroševac, uključujući sela Biba (Bibe), Muhadžer Prelez (Prelez i Muhaxhefe) i Muhadžer Talinovac (Talinoc i Muhaxhere), Raka (Rake) i Staro Selo (Staraselle), ubivši određen broj stanovnika". Dalje se navodi da su: "Nakon granatiranja snage SRJ i Srbije ulazile u neka sela, među ostalim Papaz (Papaz) i Sojevo i naređivale stanovnicima da ih napuste. Drugi kosovski Albanci iz sela Varoš Selo (Varosh) i Mirosavlje (Mirosale) pobjegli su iz sela kad su u njih ušle srpske snage. Nakon što su stanovnici napustili svoje kuće, vojnici i policajci su ih zapalili. Raseljena lica su otišla u grad Uroševac, gde se većina ukrcala na vozove kojima su odveženi na granični prelaz za Makedoniju u mestu Đeneral Janković. Srpske snage su ljude iz voza uputile da po pruži otpesače do granice. Drugi su išli u konvojima, pa su im onda oduzimali dokumenta". Šta vi možete da kažete o ovim navodima optužnice, generale? Dakle od 24. marta do 14. aprila ... Da li biste prethodno mogli da pokažete na karti ova sela Biba, Muhadžer, Ples, Raka ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Prelez ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... Staro Selo.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Evo Biba, Staro Selo, Nekodim (Nekodim), Varoš Selo. Muhadžer Talinovac. Muhadžer Prelez, Sojevo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mirosavlje ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... Mirosavlje. Samo trenutak, evo ga Mirosavlje. To su sva sela koja se ovde navode. Uglavnom su istočno i južno od Uroševca. Ako dobro pogledate kartu, to su, u stvari, rejoni odbrane jedinica. Treba imati u vidu da se ovde nalazi i aerodrom. Samo da vidim da li je na ovoj karti. Evo ga. Dalje, glavne snage brigade nalaze se uglavnom severno i istočno i južno od grada Uroševca. Nijedno od ovih sela koja ste vi naveli ovde nije van borbenog poretka brigade. Znači sva se nalaze u rejonima rasporeda brigade. Verovatno posedanjem položaja taj svedok iznosi da je to bilo opkoljavanje sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ne, molim vas. Ovo nije događaj od jednog dana. Ovde ... Ovo nije svedok. Ovo piše u optužnici, u tački 63 i kaže od 24. marta do 14. aprila, znači za tih 20 dana ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od 24. marta do 14. aprila da su snage SRJ i Srbije granatirale i napadale sela u opštini Uroševac. Ja sam vam sela nabrojao i vi ste ih sada pokazali. Prema tome ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nemoguće ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...jesu li tu bile bilo koje druge jedinice osim vaše?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Samo su bile jedinice iz moje brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jesu li jedinice iz vaše brigade u ovom vremenu od 24. marta do 14. aprila granatirale i napadale sela ova koja sam vam nabrojao?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije ... Tehnički je neizvodljivo to. Bezbedonosno neizvodljivo, zato što se u svim tim selima, jedno prema drugom, nalaze borbeni položaji jedinica. Znači, ako uzmete primer, selo Biba, Staro Selo, to je neposredno pored Uroševca sa zapadne strane, ne možete gađati jedinice koje se nalaze u Softoviću (Softoviq), Pojatištu (Pojatishme) ili Muhadžer Prelezu, jer su tu naše jedinice. To su položaji. To su

sve položaji jedinica. Ta sela koja ste vi sad ovde nabrojali da su u optužnici, nalaze se odavde, to je taj rejon, evo, to je taj rejon. Pa pogledajte, sve su to jedinice na položajima na kojima se nabrajaju ova sela. Znači nismo mogli da tučemo, da gađamo sami sebe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kaže da su ... Posebno se pominju Papaz i Sojevo, da ste naređivali stanovnicima da napuste ta sela?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ni u jednom trenutku nijedna jedinica, niti sam ja imao informaciju i tvrdim da niko nije naređivao iz Vojske Jugoslavije da neko napušta sela. To je više nego sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu niko drugi nije ni bio osim naše jedinice 243. ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Osim 243. brigade sa ojačanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je sa ovim Varoš Selom i Mirosavljem?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Varoš Selo je južno od Uroševca i u njemu se nalazi negde oko 40 posto Srba, a oko 60 posto je Albanaca i ti ljudi koji su živeli tu, dobar deo je početkom agresije već otišao iz sela. Ova jedinica koja se nalazila, ona je bila ispod ili severnije od Varoš sela. Znači otprilike na jedan kilometar, tako da nije imalo ni potrebe da se ulazi u selo, već je jedinica bila ispred Uroševca u rejonu odbrane. To je ova crvena crta koju vidite ispred grada Uroševca. Evo vidite, jer selo Varoš je skoro spojeno sa Uroševcem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta vi možete da kažete znači o ovom ukupnom vremenu koje se pominje u paragrafu 63 pod (J) od 24. marta do 14. aprila, da li je bilo ijednog napada na neko selo? Da li je granatirano bilo koje selo? Da li je stanovnicima bilo kog sela rečeno da napuste svoje selo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Jedinice koje su se nalazile u ovom rejonu, to su bile udarne snage brigade. Nije smela ta jedinica da se pokrene ni u jednom trenutku do početka kopnene agresije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, odgovorite mi da ili ne?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo granatiranja ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije bilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... nekog sela ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... granatiranja. Ni u jednom trenutku nije bilo granatiranja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo paljenja kuća i isterivanja stanovnika?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikakavog isterivanja stanovnika, proterivanja, paljenja i uništavanja nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, generale. Generale, vi ste ovde doneli "Zapovest za odbranu" broj 400-336 od 26. marta. To je tabulator 19. Da li možete to da nađete?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Da, to je moja zapovest.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je jedna obimna zapovest. Dakle, da li je ovo zapovest originalna od 26. marta 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je originalna, odnosno u ovom slučaju kopija, ali originalna. To je moj potpis i zavedena je kod mene u brigadi. Originalna je zapovest po sadržaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se na dnu vidi da je napravljena u 15 primeraka, dostavljena potčinjenim i pridodatim jedinicama.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po ovoj zapovesti ... Da li je ta zapovest pisana u skladu sa pravilima vojnim, po ovoj strukturi zapovesti? Dakle pod tačkom 1 je neprijatelj, pod tačkom 2 zadatak, pod tačkom 3 susedi, pod tačkom 4 odluka. Pa onda 5 razrađuje zadatke jedinica i tako dalje, tačka 6 podrška. Da li se tako po tim tačkama i redosledu pravi zapovest po našim vojnim pravilima?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, borbena pravila regulišu kako se piše borbena zapovest i tačno definišu tačke i sadržaj tih tačaka. Ova zapovest je urađana tačno po borbenom pravilu združene taktičke jedinice brigada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi na početku u zapovesti govorite o tome da je NATO 24. marta udarima iz vazdušnog prostora otpočeo agresiju na SRJ, a u agresiji kopnenim snagama u zoni odgovornosti brigade očekivali ste snage koje ste pobrojali.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste vi očekivali da može na vas da naiđe?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja mislim i predlažem ako je moguće da objasnim ukratko taktički položaj brigade, da se vidi na osnovu čega je to donešena procena. Znači ne možemo dati jednostavno čistim brojkama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Izvolite.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Vidite. Pravač koji izvodi iz Makedonije, to je takozvani samostalni taktički pravač ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, u koju svrhu se izvode ovi dokazi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa upravo da vidite kako je napravljen i zašto takav raspored koji pokriva određenu teritoriju i na kojoj se tvrdi u ovoj optužnici da su izvršeni neki zločini, a maločas je general upravo odgovarao pojedinačno o svakoj od ovih navoda u optužnici.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Mi ne smatramo da je to relevantno. Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, ovde se vidi šta je svrha ovog rasporeda. Po onome šta tvrde u optužnici, svrha je da se protera, udruženi zločinački poduhvat, da se pobiju i proteraju Albanci. A svrha ovog rasporeda, kao što se vidi u zapovesti komandanta brigade, je da se spreči upad kopnenih snaga, kakve se kopnene snage očekuju i šta je zadatak. Sad možete da zamislite ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi i vaši svedoci ste prosto opsednuti formalizmom. Nije bitno šta stoji u toj zapovesti. Bitno je ono šta se, u stvari, desilo. Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, ja ću da pitam generala da li se u svemu postupilo po ovoj vašoj zapovesti u jedinicama vaše brigade?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Organizacijom, formacijom i naređenjima sve je ispoštovano ovo šta je dato borbenom zapovešću brigade. Dakle jedinice su sve posele položaje pravovremeno, organizovale odbranu, sistem vatre, očekujući NATO agresiju, pre svega iz Makedonije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, molim vas, okrenite stranu 2, ovde gde piše "odlučio sam". Šta piše samo u prvom redu?

SUDIJA ROBINSON: Da li se radi o istoj zapovesti o kojoj sam upravo doneo odluku?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Ne, u tom slučaju morate da pređete na nešto drugo, ali prihvaćemo ovu zapovest kako bismo mogli da je pročitamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, mogu li onda samo jedno pitanje da postavim u vezi sa ovim, gospodine Robinson?

SUDIJA ROBINSON: Da, samo jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, s obzirom da ovde kaže u vašoj odluci: "Organizovati odsudnu odbranu u dodeljenoj zoni", da li takvo organizovanje odsudne odbrane i raspored jedinica koje očekuju kopnenu agresiju uopšte dozvoljava bilo kom delu jedinice, bilo kakve druge aktivnosti?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne. Kratko rečeno, ne. Brigada se nalazi na prvom pojasu odbrane korpusa, na državnoj granici i brani državu od granične linije. Znači nema pomeranja jedinice van zone odbrane brigade. Odsudna odbrana to podrazumeva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da vam, gospodine Robinson, pošto ste rekli da ćete da pročitate, skrenem pažnju da na strani 7 stoji, između ostalog: "U svim situacijama dosledno poštovati odredbe međunarodnog ratnog prava", u ovoj zapovesti komandanta brigade.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Vi, u stvari, sada pokušavate na indirektan način da uradite ono šta sam vam rekao da ne radite. Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Generale, među vašim dokumentima je naređenje generala Lazarevića od 31. marta. Tu se naređuje asanacija bojišta koju organizuju jedinice Vojske Jugoslavije u zoni svoje odgovornosti i dalje se navodi: "Da se za asanaciju bojišta formiraju posebne jedinice prema potrebi i odluci komandanta puka brigade i jedinice odgovarajućeg ranga", a zatim sadrži zadatke oko organizovanja nabavke i tako dalje. Šta možete da kažete o ovom dokumentu? Na šta se on odnosi, odnosno možete li da ga samo kratko komentarišete?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je naređenje komandanta korpusa od 31. marta ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je vaš prvopretpostavljeni starešina, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, komandant korpusa. Ovim naređenjem definiše se tačno šta se radi i postupci sa poginulim, ranjenim, vojnicima, civilnim licima, civilima i teroristima. Pored toga šta se radi sa uginulim životinjama, kako se one eliminišu, odnosno sklanjaju sa terena, a sve u cilju zaštite jedinica u prostoru, znači u rejonima odbrane, zaštite stanovništva i humanog postupanja prema ljudima. Ovim naređenjem je definisano tačno šta ko radi i jedinice i snage i sredstva koja se angažuju, počev od istražnog sudije do lekara, veterinarina i obezbeđenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde se kaže u tački 4: "Za asanaciju formirati posebne jedinice prema potrebi i odluci komandanta puka brigade".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se objašnjava od čega se sastoji jedinica za asanaciju.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Jedinica za asanaciju mora imati istražnog sudiju, komandira ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, mi ćemo da pročitamo i ovo naređenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Dokument se prihvata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, pošto ste već kod prihvatanja dokumenata, ja sam propustio da tražim da prihvatite onaj dokument koji sam na početku stavio na grafoskop. To je dokument koji je potpisao gospodin Najs i u kome se ... To je od 26. maja 2005. godine i u kome je sadržana ona informacija njihovog istražitelja o dvanaestorici pripadnika UČK, kako se kaže "vojnika UČK" u Kotlini.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvaćemo i taj dokument.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Inače što se tiče ovih zapovesti, gospodine Robinson, molim vas da mi nešto objasnite.

sekretar: Taj dokument nosiće oznaku D331.

SUDIJA ROBINSON: A što se tiče dokumenata koje ste koristili i za koje niste zatražili uvrštavanje, prihvaćemo i njih: tabulatori 11, 13, 14 i 15.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, molim vas da mi nešto objasnite u vezi sa ovim da ne želite da čujete sadržine zapovesti. Koliko ja razumem, vi ovde mene gonite po komandnoj odgovornosti, prema tome sadržina naređenja i zapovesti je veoma bitna, ili me gonite po komandnoj odgovornosti ili tvrdite da sam lično išao na teren tamo da nekog ubijem.

SUDIJA ROBINSON: Naređenja su tu. Mi možemo da ih pročitamo. Uvrstili smo ih u spis. To je u spisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Što piše možete da pročitate, ali komandant koji je napisao zapovesti koji ovde svedoči, može da da objašnjenja koja smatram značajnim ili koji je dobio tu zapovest. Inače po toj logici ne bi trebalo nijedan dokument ovde razmatrati. A kao što znate, gospodin Najs je detaljno prolazio kroz sva dokumenta koja je ovde prezentirao, ili bar neka.

SUDIJA ROBINSON: Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, u tabulatoru 21 je vaše naređenje. Dakle ovde se ne radi o naređenju vašeg komandanta korpusa, već o vašem naređenju. Da li se ono u svemu poklapa i u okvirima je onoga šta je vama naređeno sa više instance?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je moje naređenje koje podrazumeva kad komandant korpusa izda naređenje, ja pišem svoje naređenja potčinjenima i tako ide po dubini. Ono se poklapa u svemu sa onim šta je izdao komandant korpusa, s tim što u tački 4 tačno određujem jedinicu i ko će šta raditi u asanaciji bojišta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa se određuje komandir odeljenja, to je tačka 4, pomoćnik komandira odeljenja, istražni sudija, javni tužilac, streljačko odeljenje, medicinski tehničar, veterinarski tehničar, dva do četiri bolničara, jedan do dva veterinarska bolničara, jedan podoficir iz čete odakle je najviše poginulih i dva teretna automobila od dve i po tone. Konkretno se, znači, daje sada zadatak i poimenično se navodi ko je za šta odgovoran. U ovom slučaju je bio potpukovnik Cvetković Čedomir.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, ovde imamo u tabulatoru 22 vaše naređenje, jedno vrlo kratko, doneto 4. aprila 1999. godine, ne pokriva ni pola stranice. Koliko ja vidim, ali bolje da vi to objasnite, ono se odnosi na zaštitu ... Na mere zaštite civilnog stanovništva.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. "U poslednjih nekoliko dana uočeno je niz nepravilnosti od strane pripadnika jedinica prema civilnom stanovništvu koje napušta ugrožena područja usled dejstva šiptarskih terorista i dejstava avijacije NATO iz VAP-a. U cilju zaštite stanovništvo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, morate da čitate malo sporije, jer ja vidim da transkript ne može da vas stigne.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U redu. "U cilju zaštite stanovništva koje napušta ugrožena područja i sprečavanja nepravilnog odnosa pojedinaca i jedinica prema istim, naređujem: 1) Za svo stanovništvo koje napušta ugrožena područja omogućiti nesmetan prolaz na pravcima koji sa teritorije Kosova i Metohije izvode prema Republici Albaniji (Albania) i Republici Makedoniji" ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle za svo stanovništvo koje napušta, a vi ste gore na početku rekli "koje napušta ugrožena područja usled dejstva šiptarskih terorista i dejstava NATO".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle stanovništvo koje beži od borbenih dejstava i bombardovanja ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Omogućava mu se ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... nastojite da mu se omogući da se skloni.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. "Merama komandovanja stanovništvo zaštititi od neprimerenog ponašanja pojedinaca i grupa i omogućiti mu nesmetan prolaz ka željenom pravcu ...

SUDIJA ROBINSON: Generale, ovo je naređenje koje ste vi izdali?

SVEDOK JELIĆ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Vi ovde govorite o tome da je stanovništvo ugroženo usled dejstava šiptarskih terorista i dejstava avijacije NATO. Kakve ste vi konkretne dokaze imali u prilog takvoj tvdnji?

SVEDOK JELIĆ: Kad ... Gde dejstvuju NATO snage, a pre svega odnosilo se južno i istočno i severno od Uroševca. Aerodrom je bio stalna meta, stalna meta NATO agresije. Tu su ... Mi smo tu uradili izuzetno veliki broj lažnih položaja da bismo zaštitili, kao što sam već rekao, glavne oklopne snage koje se nalaze po dubini. Sela koja se nalaze, kao što je Varoš Selo, Nekodim, Staro Selo, Kamena glava, Sojevo, Biba, Raka, a to je, u stvari, sve u ovom rejonu, bili su stalno napadani od avijacije, skoro dnevno su bili napadani. Posebno rejonu oko aerodroma i Kamene glave. Stanovništvo iz okolnih sela

koje se nalazi, mada su ovde sela prikazana manja, ona su mnogo veća, kada padaju bombe na 500 metara do kilometar od kuća, prirodno je i normalno da ljudi beže iz tog područja, beže u pravcu tamo gde smatraju da je ...

SUDIJA ROBINSON: Znači to je zaključak koji vi izvlačite?

SVEDOK JELIĆ: Nije zaključak, to je faktičko stanje bilo takvo. Kad padnu bombe kod Nekodima, kad padnu bombe kod Varoš sela, po aerodromu, ljudi normalno kreću, beže iz tog područja.

SUDIJA ROBINSON: Da li ste vi ili neko u vašoj komandi razgovarali sa nekim od seljana koji su bežali, a da biste utvrdili zašto oni beže?

SVEDOK JELIĆ: Komandanti jedinica koji su bili na terenu, njima su se stalno javljali meštani u želji da prođu, da odu u željenom pravcu. Znači neki su odlazili čak i na sever Kosova. Drugi su odlazili prema Makedoniji, najmanje je zaista bilo prema Albaniji sa ovog prostora, pitajući da li mogu da se sklone odavde, da im ne poginu žene i deca u kućama. Ja sam naveo primer Doganovića gde je petoro dece poginulo od jedne porodice i ta porodica, normalno, morala je da pobegne odmah. Ne ta porodica, skoro celo selo je otišlo.

SUDIJA ROBINSON: Dobro, gospodine Miloševiću, uvrstićemo to naređenje.

SUDIJA BONOMI: Samo jedna stvar. Generale, ovo naređenje proisteklo je iz činjenice, kako ovdje piše, da "u poslednjih nekoliko dana uočeno je niz nepravilnosti od strane pripadnika jedinica prema civilnom stanovništvu". Možete li da nam date jedan primer za nešto tako?

SVEDOK JELIĆ: Konkretno primer, imamo primer komandira jedinica koji nisu dozvoljavali da im se kreću civili po rejonima, pa su sprečavali da ljudi odlaze. To su uglavnom bili komandiri vodova i četa u rejonima odbrane. Nakon konsultacija sa komandantima bataljona, a oni konsultujući mene, ja sam dozvolio to šta sam dozvolio tim naređenjem i ujedno napisao naređenje kako da se radi i šta da se radi na prostoru koje je zahvaćeno dejstvom NATO avijacije.

SUDIJA BONOMI: Da li vi smatrate da je to šta su oni radili neprilično ponašanje i da je to predstavljalo pretnju civilnom stanovništvu, jer ovo šta ste sada rekli, meni to tako ne zvuči?

SVEDOK JELIĆ: Nije to pretnja civilnom stanovništvu, nego briga za svoje ljude da ne bi se gomilale kolone vozila, traktora, jer to se obično ide neorganizovano, grupe ljudi u rejonima koje oni brane. Oni su ih onda upućivali, posle dobijenog odobrenja, upućivali u željenom pravcu. Znači omogućen im je prolaz da idu u željenom pravcu.

SUDIJA BONOMI: To je znači sve. To je jednino nepravilno ponašanje na koje vi mislite i iz takvog nepravilnog ponašanja proisteklo je ovo naređenje?

SVEDOK JELIĆ: Nije to nepravilno ponašanje tih pojedinaca, jer ljudi su smatrali i smatraju i sigurno je to, da je čak i bolje da se stanovništvo kod njih nalazi, jer onda bi, verovatno ceneći ti mladi ljudi i cenili su da NATO agresija neće ići i tući naseljena mesta. Međutim, posle tih bombardovanja već je bilo izvesno da moraju da odu odatle.

SUDIJA BONOMI: Da ponovim moje početno pitanje: koji su to primeri što vi ovde kažete, nepravilnog odnosa jedinica. Možete li da nam date neki konkretan primer toga?

SVEDOK JELIĆ: Konkretan je primer ako jedinica, ako neko pođe da ide iz naseljenog mesta, komandir mu ne dozvoljava da se kreće preko rejona odbrane, jer smatra da će time sebe da ugrozi, on mu sprečava, ali zato dužan je i pita komandira, svog pretpostavljenog komandanta. Komandant mu odobrava po mom odobrenju i zato je to usledilo naređenje kasnije za sve jedinice, da ne bi bilo konkretnih slučajeva i time se sprečavalo kretanje stanovništva.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Jeliću, meni ništa od toga ne zvuči kao nešto šta bi obična osoba, laik, opisao kao nepravilno ponašanje, ali ako je to sve šta vi možete da kažete, ne možemo više na tome da se zadržavamo.

SUDIJA ROBINSON: Nastavite, gospodine Miloševiću .

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, vi ovde naglašavate u drugoj tački: "U odnosu prema stanovništvu u potpunosti se pridržavati međunarodnog ratnog prava i odredbi Ženevskih konvencija (Geneva Conventions)". To znači pišete u toj naredbi 4. aprila.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda odmah u sledećoj "Protiv lica koja krše pravila međunarodnog ratnog prava, nadležni starešina je dužan da pokrene postupak za izricanje zakonskih sankcija".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ovde u tački 4 deo objašnjenja koje ste maločas davali gospodinu Bonomiju? Kaže se "stanovništvu koje napušta krizna područja u kolonama na motornim vozilima i peške usmeravati duž komunikacija koje vode prema Albaniji i Makedoniji i zabraniti svaki nepravilan odnos prema istim".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. To je suština odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle da se ne zadržavaju, da se ne ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Gomilaju ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... da se ne zabranjuje da prolaze.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... jer time se stvara unosan cilj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kažete: "pri pronalaženju leševa lica koja su stradala u zoni odgovornosti, obavezno izvestiti vojnog istražnog sudiju radi pronalaženja uzroka smrti i sačinjavanja propisane dokumentacije".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da i asanacija se vrši u skladu sa propisima koji regulišu ovu problematiku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Hvala, generale. U tabulatoru 23 je opet jedno vaše naređenje. Gospodine Robinson, možete li da prihvatite ovaj tabulator 22, ovu naredbu.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Uvrštava se u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. U tabulatoru 23 je vaše naređenje ...

SUDIJA ROBINSON: Takođe se uvrštava i tabulator 21.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na šta se odnosi ovo vaše naređenje?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Ovo je jedno od naređenja koje obezbeđuje naredeni režim bezbednosti u zoni odgovornosti, a "u cilju obezbeđenja režima radi zaštite jedinica, javnog reda i sigurnosti civilnog stanovništva, naređujem: 1) U svojim zonama odgovornosti u sadejstvu sa snagama MUP-a Republike Srbije u potpunosti sprovoditi režim bezbednosti sa težištem na zaštiti jedinica, ratnih i materijalnih sredstava, javnog reda i civilnog stanovništva. 2) Raspoloživim snagama u sadejstvu sa snagama MUP-a ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, to je dokument koji ćemo da uvrstimo u spis i da pročitamo. Pređite na sledeći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo jedno pitanje u vezi sa ovim, ako dozvolite, gospodine Robinson. Hteo sam da pitam svedoka na šta se odnosi konkretno, pošto je on izadao ovu naredbu, na šta se odnosi tačka 4 u pogledu pružanja pomoći organima MUP-a u povratku i zaštiti raseljenih lica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, pošto je veliki broj raseljenih lica bio na prostoru, u zavisnosti u pojedinačnim slučajevima gde su vođena borbena dejstva, mi smo morali da pružimo pomoć, pre svega, vojna policija u saradnji sa MUP-om, da to stanovništvo usmeri, kanališe u mesta koja su određena za civilno stanovništvo. Da li je to privremeno stanje u šumama ili rejonima gde se ne vode borbena dejstva, a u kasnijoj fazi u objektima da se zaštite, pre svega, od niskih temperatura i da im se pruži svaka pomoć u hrani, lekovima, znači medicinska pomoć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite ovde i o tome da protiv svih prekršilaca režima bezbednosti preduzimati rigorozne mere odgovornosti.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, podrazumeva se da prekršilac bude krajnje sankcionisan, normalno, redovnim putem.

SUDIJA ROBINSON: Pređite na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala. Ja sam tražio da se ovaj dokument prihvati, gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Dobro, to je uvršteno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, pod brojem 24 se nalazi još jedno vaše naređenje koje ste doneli radi sprečavanja samovoljnog udaljenja, krađe oružja i slično. Neću da vas pitam o celom naređenju koje se odnosi na sve oblike kriminala, već samo želim da vas pitam u vezi s ovim, jer se ovde često govorilo o dobrovoljcima. U tački 2 vi govorite o tome da: "Mere prema vojnim obveznicima-dobrovoljcima su iste kao prema svakom vojnom licu ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, koliko tih naređenja ima? Moramo da iznađemo neki efikasniji način obrađivanja tih naređenja.

ADVOKAT HIGINS: Časni Sude, možda ja mogu da budem od pomoći. Mogu da vam kažem koji tabulatori meni izgledaju da govore o zaštiti civila u zoni odgovornosti, NATO bombardovanjima u zonama spomenutim u optužnici i o otkrivanju i sprečavanju krivičnih dela u vojsci i broju borbenih izveštaja, a svi dolaze od generala Jelića. To su tabulatori od 21 do 27, 29 do 31, 33, 34, 36 do 39, 41, 42, 44, 45. Nadam se da vam je to od pomoći.

SUDIJA ROBINSON: U redu, posavatovaću se o tome koji bi bio najefikasniji način. Gospodine Najs, kakav je vaš stav o tome?

TUŽILAC NAJS: To su sve dokumenti, kao i neki od ranijih dokumenata, za koje je Sud želeo da optuženi brzo prođe kroz njih. Mi možda moramo to malo da istražimo i da vidimo šta svedok o tome kaže. Ja sam sada u potpunosti u rukama Suda. Međutim, ukoliko se brzo prođe kroz to, to ne znači da mi njih nećemo morati da razmotrimo i to će onda da utiče i na vreme koje ću ja da imam na raspolaganju. Ja u svakom slučaju očekujem da ću o jednom ili o dva takva dokumenta dosta unakrsno da ispitujem.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Dobro, u svetlu toga, gospodine Miloševiću, najbolje da ih sve obradite, ali što je moguće ekspeditivnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, generale, u tabulatoru 25 već nije naredba, već vaš izveštaj. Je l' ovo, da ja ne prejudiciram, mada to nije nikakvo prejudiciranje, piše vaš potpis na kraju. To je vaš izveštaj upućen komandi Prištinskog korpusa.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, to je regulisano svim našim pozitivnim pravilima, naređenjima izveštavanja. Jedan od izveštaja je i ovaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad imam u vidu da se u drugom pasusu pominju i ova mesta koja se pominju koja smo citirali u rejonima Glavica (Gllavice), Varoš Selo, Nekodim i tako dalje, molim vas pročitajte šta se dešava, o čemu ste izveštavali o događajima 16. aprila?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. To se vidi i na ovoj karti ovde koja je ranije bila. Ja bih skrenuo pažnju ovde na dan 16. april 1999. godine u 8.00 iznad Kisele vode (Uje i Tharte), ovde kaže selo, a to je u stvari Kisela voda južno ... Između Kačanika i Đeneral Jankovića, na pola puta. Ima jedan mali izvor. Zove se Kisela voda. Bačeni leci. Veliki broj izbeglica vozom, autobusima i traktorima dolazi do granice iz Republike Makedonije i vraćaju se u pravcu Kačanika. Znači prešli su granicu. Istog dana, 16. aprila u vremenu od 14.15 do 14.50 NATO avijacija dejstvovala je po rejonu Glavica, Varoš Selo, Nekodim. To je sve ispod Uroševca. To je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ja iz ovoga mogu da vidim da oni bombarduju delove i sela u koja se vraćaju Albanci sa granice?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo to su ljudi koji su bili privremeno pobešli dole i onda vraćaju se ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači vraćaju se ... Oni su bili u Makedoniji, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. I vraćaju se tog dana ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opet su prešli granicu i nazad se vraćaju ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: I kad su već došli do blizu svojih rodniih mesta i svojih sela, ponovo ih avijacija tuče sa osam projektila i dva, ukupno 10

projektila, a to je u selima Nekodim, Varoš Selo. Razmeštaj MPO, to je znači ovde. To je, znači, taj praktično ceo rejon odakle se oni vraćaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi možete da ustanovite vezu između toga - oni se vraćaju, a oni ih bombarduju?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa, u stvari, vidi se ko proteruje te stanovnike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno ko im ne da da se vrate kući.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ko im ne da, jer to je, otprilike, i vreme. Ako vidite vreme koje je ovde dato, u 8.00, a sledeće vreme negde oko 14.00, to znači ljudi su taman došli, prešli su granicu i došli do svojih sela, ponovo su tučeni. Šta im preostaje nego ponovo da se vrate i da beže u šume ili da beže za Makedoniju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ovo šta se kaže u 8.00, oni su prešli granicu i došli iz Makedonije i idu prema svojim kućama.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I njih oko 14.15 do 14.50 tuče NATO avijacija.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, sa oko 10 projektila. Ova tri sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta tri sela u koja se oni vraćaju. Ovo je originalni dokument iz tog vremena, generale, da ili ne?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Nećemo se više na njemu zadržavati. Molim vas da ga prihvatite.

SUDIJA ROBINSON: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde imamo vašu naredbu u tabulatoru 26. Na šta se ... Je l' ovo vaša naredba i vaš potpis?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Jeste. Moja naredba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je takođe originalni dokument?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. To je originalni dokument od 17. aprila 1999. godine. Odnosi se na obezbeđenje civilnog stanovništva i saradnje sa organima vlasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete: "Usled dejstva vazduhoplovnih snaga NATO i preostalih šiptarsko-terorističkih snaga po civilnim ciljevima, civilno stanovništvo u zoni brigade izloženo je svakodnevnim direktnim napadima, čime je njihova bezbednost krajnje ugrožena".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, to je posle ovog kojeg smo sada analizirali. To je, u stvari, to. Upravo kaže: "U cilju sprečavanja i smanjenja gubitaka kod civilnog stanovništva od dejstva agresora, naređujem".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači: " U cilju sprečavanja i smanjenja gubitaka kod civilnog ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Kod civilnog stanovništva

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... stanovništva od dejstva agresora" vi naređujete ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "U svim jedinicama brigade formirati posebne snage, elemente borbenog rasporeda, za zbrinjavanje civilnog stanovništva. Zadatak: u sadejstvu sa snagama MUP-a i civilne odbrane pravovremeno obavestiti civilno stanovništvo o napadima NATO agresora i šiptarsko-terorističkih snaga; pružiti pomoć u zaklanjanju i evakuaciji; obezbediti najpovoljnije uslove za razmeštaj i smeštaj civilnog stanovništva; pružiti pomoć u snabdevanju, organizaciji privrednih delatnosti, a posebno zdravstvenog obezbeđenja; obezbediti potpuni javni red i mir, zaštitu lične imovine i bezbednosti; sprečiti svaku pojavu ograničavanja slobode i prava građana, osim ukoliko ugrožavaju njihovu bezbednost ili bezbednost jedinice". Mislim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda govorite: "U rejonima razmeštaja sadejstvo sa organima vlasti", a u tački 2 govorite: "Među civilnim stanovništvom izabrati po mogućnosti predstavnike ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Predstavnike

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... poverenike radi efikasnije organizacije zbrinjavanja”.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Predstavnike, odnosno povernike od tih ljudi, civila, radi efikasnije organizacije zbrinjavanja. I dalje sad navodi se o kontroli teritorija, što je i normalno. To stanovništvo ne može da se kreće bez obzira što je ono usmereno i obezbeđeno, da se kreće bilo gde, nego da radi određeni red, pre svega zbog njihove bezbednosti i bezbednosti jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta kažete vi u tački 5 ove vaše naredbe?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: “O svemu drugom u odnosima sa civilnim stanovništvom postupati krajnje humano, odgovorno i u skladu sa svim propisima Vojske Jugoslavije i međunarodnog humanitarnog prava”. Ono je, znači, produkt ovog tabulatora koji je pre toga bio, a to je tabulator 25 kad imamo da se stanovništvo vraća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno da je ugroženo ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ... i to drastično ugroženo. Dobro. Hvala, generale. Molim vas gospodine Robinson da i ovaj dokument ...

SUDIJA ROBINSON: Da, to ćemo da uvrstimo u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je tabulator 26, naredba generala Jelića. Vi imate u tabulatoru 27 redovni borbeni izveštaj ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... koji ste poslali 19. aprila.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nećemo se na njemu zadržavati duže, samo na početku ovde kad govorite o neprijatelju, vi kažete: “U širem rejonu razmeštaja OKV ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: OKB, oklopnog bataljona. To je Kamena glava

...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... iz VAP ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: VAP-a, vazduhoplovnog prostora ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... dejtvovala je NATO avijacija po rejonu poljoprivrednog aerodroma i to u pet naleta, sa po dve do četiri rakete i kasetnih bombi” i kažete da je u rejonu Kurdi mahala pronađena motorola u jednoj od šiptarskih kuća.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, to je vojna policija pronašla kod jedne kuće, a u selu Slivovo (Slivove) pronađena su dva leša od šiptarskih terorističkih snaga. Kod jednog je pronađena motorola i izvršena njihova asanacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od čega su poginuli ta dvojica terorista?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ova dvojica terorista koja se nalaze ... To je Slivovo, to je u rejonu, evo ovde, znači prema Štimlju. Oni su ušli u borbeni poredak brigade sa naoružanjem i otvorili su vatru po vojnicima. Vojnici koji su bili na dužnosti otvorili su vatru, uzvratili, zapravo, vatru i uništili, odnosno ubili ova dva pripadnika terorističke grupe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u tom događaju bilo više pripadnika terorističke grupe, osim ove dvojice koja su poginula?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ova dvojica koja su bila, koja su prišla bliže borbenom rasporedu jedinice, ona su nastradala, a podršku koju su imali sa nekih 150, 200 metara iz šume, oni su se izvukli. Da li je bilo među njima povređenih ili poginulih, to zaista ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Molim vas da se i tabulator 27 prihvati u dokazni predmet.

SUDIJA ROBINSON: Da, uvrštavamo i to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 28, generale, imate vaše naređenje ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... koje je u vezi sa uspostavljanjem kontrole teritorije i u vezi sa merama bezbednosti ljudstva i jedinica. Kakav je ovo dokument? Samo u najkraćem, molim vas.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovde sam naredio da svako u svojoj zoni svim raspoloživim formacijskim sredstvima, u saradnji sa organima MUP-a uspostavi potpunu kontrolu teritorija, a to znači da se na teritoriji ne mogu kretati ...

prevodioci: Molimo da govorite sporije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Morate govoriti sporije.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Čuo sam. "A to znači da se po rejonima odbrane ne mogu kretati ni vojna lica, ni civilna lica, pre svega radi lične bezbednosti, a i radi bezbednosti jedinica." Posebno u tački 4 u odnosu na civilno stanovništvo "u svemu se pridržavati ranije izdatog naređenja. Svim raspoloživim sredstvima sprečiti bilo kakve pojave ugrožavanja lične i imovinske sigurnosti civilnog stanovništva". Pa dalje u tački 6: "Sa dobrovoljcima", znači koji su u jedinici, mobilisani "koji ne mogu izvršavati postavljene zadatke, postupiti na sledeći način: utvrditi da li postoji odgovornost za neizvršenje zadataka ili druge nezakonite radnje, a potom organizovanim vojnim prevozom vratiti u komandu vojnog okruga Niš", znači ne prepuštati slučaju. "Prema licima odgovornim za eventualne kriminalne i druge nezakonite radnje preduzeti prethodne mere odgovornosti".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, generale ...

SUDIJA ROBINSON: Mislim da smo dovoljno čuli o tom naređenju.

SUDIJA BONOMI: Ja bih postavio samo jedno pitanje. Znači bilo je dobrovoljaca u vašoj jedinici?

SVEDOK JELIĆ: Da, to su vojnici, dobrovoljci, ali kad dođu u jedinicu, ne postoji više dobrovoljac, ali po načinu javljanja lica koja nisu imala ratni raspored, a želela su da dođu u jedinice, došla su u jedinice posle završene obuke u garnizonu Niš organizovanono i prema VES-ovima, drugačije rečeno, prema specijalnostima, dovođeni su u jedinice i jedinica je sa njima popunjavana. To nije bila posebna jedinica, nego ljudstvo koje je bilo raspoređeno u jedinicu. Čim je ušao u jedinicu, uveden je u evidenciju i on postaje kao svaki vojnik koji se našao u brigadi pre početka agresije ili tokom agresije, tako je svejedno, sa istim pravima i obavezama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi ovde posebno govorite ...

SUDIJA KVON: Generale, na početku ovog dokumenta vi kažete da lični izgled pripadnika jedinica, posebno rezervnih snaga nije u skladu sa onim šta je određeno i da kalja ugled Vojske Jugoslavije, kao i da je bilo primera kriminalnih aktivnosti. Možete li da nam date neki primer za to?

SVEDOK JELIĆ: Nemoguće je ... Nismo dozvoljavali da u jedinici bude razlika između vojnika koji ima 18 godina i vojnog obveznika ili rezerviste koji ima 50 godina. Znači morao je biti svaki stavljen, pre svega, pod komandu, a to podrazumeva da bude obučen, uredan po našim propisima, od podšišivanja, brijanja, nošenja adekvatne opreme, odnosno uniforme sa svim oznakama, državnim oznakama, odnosno oznakama vojske i takav se stavlja u funkciju komandovanja jedinice gde se nalazi. Dakle u odelenju, vodu, četi, bateriji, tako je svejedno i bez obzira na način kako je došao u jedinicu, koji su mu motivi, da li je mobilisan ili dobrovoljno, ima ista prava i ne sme biti razlike između jednog čoveka i drugog i podleže svim zakonskim obavezama.

SUDIJA KVON: Ja sam vas zamolio da nam date konkretne primere kriminalnih aktivnosti.

SVEDOK JELIĆ: Uvek je bilo i biće u masi koja je negde oko 6.000, 7.000, bilo je pojedinaca koji su se bavili raznim kriminalnim delatnostima, od tih sitnih krađa, pokušaja da se to nosi za vikende kući, da se preprodaje, švercuje, jer mobilizacija podrazumeva mobilisanje naroda. Nije samo vojska aktivna, nego mobilizacija podrazumeva dopunu do pune formacije ljudi koji su se bavili raznim drugim delatnostima, a od momenta mobilizacije, oni su postali vojnici i pripadnici Vojske Jugoslavije, što je i prirodno i normalno da u toj masi ljudi ima i tih takozvanih sivih brojki koje se nekada saznaju odmah, nekada kasnije, koje su činili u civilstvu, a verovatno pokušali su pojedinci da prenesu i na novu sredinu, a to je vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, ali pitao vas je gospodin Kwon (Kwon) imate li neki primer?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Imamo mi primer jedan, jednog vojnog obveznika koji je ukrao negde dole kod prevoja Dulje motorno vozilo i neki nakit i pokušao da ga prenese u unutrašnjost Republike Srbije. Organi MUP-a su ga uhvatili, priveli i predat je istražnom sudiji. Ja zaista ne znam taj

ishod i nisam mogao ni da se bavim tim ishodom, ali sam više nego siguran da je on osuđen, a to se može tražiti od naših državnih organa da se vidi koja je sankcija izrečena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bilo u vašoj brigadi nekog ko je izvršio, ne govorim sad o tome da je bilo nekih pojedinačnih krađa, nego da li je bilo nekoga ko je izvršio ubistvo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Za ubistvo iz moje brigade niko nije predat krivičnom sudu, ovaj istražnom sudiji i nije procesuiran, jer nije ni bilo takvih koji su bilo do unazada godinu dana da je pronađen, odnosno da je otkriven da je izvršio neko krivično delo, teško krivično delo, kao što je ubistvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle niste imali takve slučajeve u brigadi?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Do pre godinu dana nije otkriven nijedan slučaj. Nismo ih imali, niti sam ja imao informaciju, a sigurno je da su moji komandanti imali, mene bi izvestili i istražnog sudiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA KVON: Generale, na osnovu ovog dokumenta ne vidim kome se, u stvari, upućuje ova naredba. Da li možete da nam pomognete u vezi sa tim?

SVEDOK JELIĆ: Ova ... U desnom uglu piše "komandi" i onda primerak ostaje u komandi jedan, a ostalo se daje potčinjenim jedinicama i naglašava se gore svakoj komandi kome se daje. To je uobičajeni obrazac.

SUDIJA KVON: Dakle u tački 5 vi ste potčinjenim jedinicama naredili da vode precizne ratne dnevnik o svim događajima. To znači da je svaka jedinica vodila svoj ratni dnevnik. Da li je to tačno?

SVEDOK JELIĆ: Tačno je. Svaka jedinica ranga bataljona divizionala imala je svoj ratni dnevnik.

SUDIJA KVON: Hvala vam. Možete da nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, u vezi sa ovim pitanjem gospodina Kvona, ovde piše gore na desno "komandi", pa je prazno.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je tu stajalo na svim primercima? Videli smo, na primer, kod one naredbe vaše u 15 primeraka, da je pravljena i poslata svim potčinjenim jedinicama. Šta je ovde pisalo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ovde se piše "komandi" pa recimo "Prvog oklopnog bataljona", "Drugog oklopnog bataljona", "Trećeg mehanizovanog" i tako nabrajaju se jedinice i svaka jedinica dobija po jedan akt.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači svaka jedinica u sastavu vaše brigade dobija primerak ove naredbe.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ranga ... koja je meni potčinjena, a to je ranga bataljon divizion.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Hvala, generale. Vi imate u tabulatoru ... Gospodine Robinson, molim vas da se prihvatite ova naredba generala Jelića.

SUDIJA ROBINSON: U redu, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 29 imate još jedno vaše naređenje od 22. aprila 1999. godine. Da li je to isto originalni dokument?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, jeste. To je naređenje moje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, molim vas, da se na tome zadržimo, da date neka objašnjenja. Vi kažete ovde: "U poslednjih nekoliko dana usled nediscipline pojedinaca, u pojedim jedinicama korpusa došlo je do nestanka i pogibije nekoliko pripadnika korpusa". Dakle ovde govorite o događajima u korpusu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se tu radi o događajima u vašoj brigadi da je došlo do ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ne, nije bilo u mojoj brigadi nego smo dobili informaciju obaveštajnu kod ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li to znači da kad ima tih nepovoljnih događaja, bez obzira što nije u vašoj brigadi, obaveštava se ceo sastav?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da ... Ne obaveštava se, gospodine Miloševiću, nego se piše naređenje o preduzimanju mera da ne bi došlo do takvih istih i sličnih pojava. Znači naređenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u tački 4, šta ste naveli, molim vas?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovde naređeno je načelniku bezbednosti, pošto je on stručan organ, da u saradnji sa organima MUP-a, Ministarstva unutrašnjih poslova preduzme sve potrebne mere na planu sprečavanja svih oblika kriminalnih radnji pa kaže u zagradi "pljačka, otuđivanje privatne imovine i drugo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kažete: "Upoznati sve pripadnike jedinica".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, "Upoznati sve pripadnike jedinica i ukazati na štetnost i posledice svih kriminalnih radnji na ugled i moral pripadnika jedinica".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Hvala, generale. Molim vas da i ovaj ... Ovu naredbu prihvatite u dokazne predmete.

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvataju se i tabulator 28 i tabulator 29.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 30 vi takođe imate naredbu koju ste vi potpisali.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govori se o tome ... Vi konstatujete pre naredbe da je usled vazduhoplovnih udara NATO i povremenih dejstava šiptarskih terorističkih snaga, došlo do velikih pokreta civilnog stanovništva u zoni odgovornosti brigade.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je znači 23 ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: 23. april.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... april. Znači usled udara NATO i povremenih dejstava ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Šiptarskih terorističkih snaga ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... veliki pokreti civilnog stanovništva u zoni brigade.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, tu sam naredio da se na nivou bataljona divizionu ili odreda proceni ukupna situacija smeštaja i pokreta civilnog stanovništva. "Gde god je moguće zaštititi civilno stanovništvo i sprečiti bilo kakve pokrete i prelivanja. Ukoliko se civilno stanovništvo nađe u zoni borbenih dejstava ili je ugroženo dejstvom NATO agresora i šiptarskih terorističkih snaga, iste evakuisati u najpovoljnije rejone i zaštititi od dejstva". Pa sam naredio jedinicama da se pronađu najpogodnije lokacije u selima: sela, stambeni objekti i drugi objekti koji su najpogodniji za evakuaciju i privremeni smeštaj civilnog stanovništva.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, da li ćete da imate neka pitanja u vezi sa naređenjem ovakve vreste?

TUŽILAC NAJS: Najverovatnije ne. Postoje, naravno, neka opšta pitanja u vezi sa svim ovim dokumentima, a vezano za ono šta je i sudija Kvon pitao, a što se takođe odražava i u ovom dokumentu, dakle jedno uopšteno pitanje, osim toga, ne.

SUDIJA ROBINSON: Nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, meni nije jasno da li vi prilagođavate način na koji ja izvodim dokaze načinu na koji će gospodin Najs da vrši unakrsno ispitivanje?

SUDIJA ROBINSON: Ja utvrđujem relevantnost. To je moj posao. Relevantno je, ali nema potrebe da se detaljno obrađuje, budući da mi to možemo sami da pročitamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ... proveravate ...

SUDIJA ROBINSON: Sudija Kvon sada govori.

SUDIJA KVON: Nas brine vreme koje trošite na uvođenje ove vrste dokaza. Ja sad govorim u svoje ime i mislim da postoji način da se to brže obradi. Na primer da se grupišu određeni dokumenti i onda da se istaknu važna pitanja u vezi sa njima.

SUDIJA ROBINSON: Da li ste vi u stanju da identifikujete ključne elemente u vezi sa preostalim naređenjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja samo ukazujem na ključne elemente. Ali ovo šta ste rekli da vi utvrđujete relevantnost, ja nemam ništa protiv toga da vi utvrđujete relevantnost, gospodine Robinson, nego vidim da vi utvrđujete relevantnost na osnovu toga da li će gospodin Najs da ispituje unakrsno. Ako on neće da ispituje unakrsno, onda nije relevantno. To je moja primedba ...

SUDIJA ROBINSON: Ali ako gospodin Najs neće o tome da ispituje, to znači da on prihvata taj dokument. Znači nema potrebe na to da se gubi vreme. Prihvatimo sugestiju sudije Kvona, dakle ako možete da identifikujete ključne elemente ovih preostalih naređenja, onda bismo mogli na taj način da nastavimo sa radom. Dakle predočite to svedoku i onda od njega možemo da dobijemo odgovor da ili ne. Molim vas da razmislite o tome tokom pauze od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo pre nego što počnem da vam skrenem pažnju na paragraf 19, jer je to u direktnoj vezi sa ovim naredbama koje ovde imamo i kroz koje prolazimo. U paragrafu 19 se kaže: "Slobodan Milošević" i onda se ređaju i drugi "za vreme dok su se nalazili na položajima nadređene vlasti, takođe snose individualnu krivičnu odgovornost za dela i propuste svojih podređenih u skladu sa članom 7(3) Statuta (Statute) Međunarodnog suda. Nadređeni je odgovoran za krivična dela svojih podređenih ako je znao ili je bilo razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine takva dela ili da su ih već počinili, a da nadređeni nije preduzeo neophodne i razumne mere da spreči takva dela ili da kazni počinioce". Dakle ovo šta sad iznosim je kumulacija dokaza da je preduzimano sve da se spreče bilo kakva

dela i da se zaštiti civilno stanovništvo. I to se vidi u lancu komandovanja od Vrhovne komande, komande armije, komande korpusa i ovde komande brigade. Prema tome. Lanac komandovanja jednako je lanac brige o civilnom stanovništvu i tu se ti dokazi kumuliraju, upravo da se spreči moguća šteta po civilno stanovništvo.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja vas ne sprečavam da izvodite dokaze. Jedino se radi o vremenu koje se troši na izvođenje tih dokaza. Možda bi to moglo brže da se uradi. Ja vas ne sprečavam u tome, a pogotovo imajući na umu ono šta je rekao gospodin Najš u vezi sa pitanjima koja će on da postavlja u vezi sa nekim od ovih naređenja. Nastavimo sad što je brže moguće.

TUŽILAC NAJS: Ne želim da oduzimam vreme, ali možda bi optuženom bilo od koristi kada bi on shvatio kako profesionalni advokati u stvari koriste neke stvari, jer postoji procedura u vezi sa dokumentima u kojoj se dokazuje i značaj tih dokumenata, izvor tih dokumenata i onda na taj način Tužilaštvo može, recimo, da osporava poreklo nečega, ali što se tiče samog značaja tog dokumenta, da se to ne spominje tokom unakrsnog ispitivanja, ukoliko optuženi ne može baš da shvati sve prednosti ovoga o čemu ja govorim, možda bi trebalo da porazgovara sa gospođicom Higin (Higgins) o tome i onda će da shvati koji je najbolji način da se uštedi vreme i kako će najbolje da se iskoristi vreme u sudnici, a da se ne izgube bilo kakvi dokazi.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Gospodine Miloševiću, tabulator 30 će da uvršten u dokazni spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas da onda uvrstite i tabulator 31 da se na njemu ne zadržavam, jer je to isto naredba koja se tiče civilnog stanovništva i ...

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada imamo par ovih tabulatora koje sam ja uneo naknadno. Ja se nadam da ih imate. To je uneto pre nego što je počeo da svedoči, ali neposredno, neposredno pre, general Jelić. To je 31.1 i 31.2. Generale, da li imate ove dokumente u brojevima 31.1 i 31.2?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Imam.

SUDIJA KVON: Mi ih nemamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa stavićemo ih na grafoskop, jer to sam naknadno dobio, negde par dana pre nego što je general počeo da svedoči.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Molim da se stave na grafoskop.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas molim, generale, da stavite vaš primerak na grafoskop pošto meni treba moj primerak za ovo, a vi ćete svoj moći da gledate na grafoskopu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo se odnosi na mart 1999. godine i to je akt komande Treće armije, tima za vezu sa misijama. Dnevni izveštaj. Samo da pogledamo drugu stranu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Je l' od 2. marta ili od 3. marta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je od 2. marta.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše u drugom pasusu "oficir", na drugoj strani "oficir za vezu 243. mehanizovane brigade", to je vaša brigada.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. "održao je planirani sastanak sa članovima misije OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo sporije, molim vas, "održao je planirani" oni nemaju ...

prevodioci: Malo sporije, molim vas. Molimo da govornik govori sporije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, generale, prevodioci traže da malo sporije govorite i molim vas da pravite pauzu između pitanja i odgovora.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Dakle, "oficir za vezu 243. mehanizovane brigade održao je planirani sastanak sa članovima misije OEBS-a u 9.00. Sastanku je prisustvovao i predstavnik iz Prizrena (Prizren)".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda preskočite jedan pasus. Ovde su oni kontrolisali neke brojeve mehanizama. To nije toliko bitno. Šta kaže u ovom sledećem koji smo označili, "u vremenu od 10.00 do 10.30 održan je sastanak između ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... rukovodioca tima komande Prištinskog korpusa, pukovnika Kotura i predstavnika misije OEBS-a Ričarda Caglinskog (Richard Ciaglinski) na njegov zahtev, a u vezi događaja u rejonu Kačanika. Objasnjeno je da su to aktivnosti organa obezbeđenja državne granice u koordinaciji sa snagama 243. mehanizovane brigade, angažovanim na dubinskom obezbeđenju. Predstavnik misije se složio da su takve aktivnosti u graničnom pojasu neophodne".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To znači i Verifikaciona misija vam je aktivnosti verifikovala.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovaj sledeći dokument koji je u tabulatoru 31.1, koji se odnosi na izveštaj komande Treće armije u vezi s misijama, to je 29. oktobra.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u drugom pasusu stoji, šta? "Dana 26. oktobra ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "Dana 26. oktobra vraćeni su u matične garnizone sledeći sastavi" ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se ređaju sastavi.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Nabrajaju se borbene grupe koje su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda 29. izvršeno povlačenje vojske ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... viška delova materijalnih ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i viška delova materijalnih sredstava ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... i ljudstva iz mehanizovane čete 243. brigade i mehanizovane čete 15. brigade koji je odstupao od dogovorene strukture....

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i brojne veličine

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... i brojne veličine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Navedene čete su svedene na po tri tenka i 10 BVP-a ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... i oko 150 ljudi”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l’ to bilo po onom sporazumu sa Verifikacionom misijom?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, to je po sporazumu bilo. Bilo je odstupanja i kada su izvršene provere, znači tačno u brojnu veličinu je svedeno koja je bila dogovorena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, pošto je ovde bilo reči o tome, o onom vašem prisustvu na području Dulja, Štimlja, u neposrednoj blizini Račka (Recak), šta ovde stoji pod tačkom 3? “Dana 27. oktobra ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da “u vremenu od 8.20 do 9.20 u kasarni ‘Car Uroš’ u garnizonu Uroševac boravila je diplomatska vojna misija sastava” ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ne morate sve, ceo sastav da čitate. Ekipa je obišla, šta?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: “Ekipa je obišla rejone ranijeg razmeštaja mehanizovane čete 243. mehanizovane brigade (Štimlje - Dulje - Birač). Misija nije imala nikakve primedbe”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle oni su obišli tu poziciju te mehanizovane čete na tom području Štimlje - Dulje - Birač?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, koje je pokrivalo te tri tačke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kod Štimlja je upravo bila ona vaša jedinica, to je ta četa koja je po sporazumu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I oni nisu imali nikakve pimedbe.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sad na sledećoj strani 2, šta se kaže? Ovde i piše da je bio istog dana od 11.45 do 19.00 u istoj kasarni i onda vidi se da su tu bili iz Sjedinjenih Država (United States of America), Kanade (Canada) i Džon Krosland (John Crosland) iz Velike Britanije (Great Britain): "Posle kraćeg razgovora sa komandantom 243. misija je obišla sastave 243. motorizovane brigade u rejonu Štimlja, Dulja, Birača, Doganovića i Grnčara (Germcare)".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Ekipu je pratio major Vidović iz 243. brigade. Misija nije dala nikakve primedbe".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačno. To govori da nismo imali odstupanja kasnije uopšte u brojnim veličinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je dokument iz onog vremena i odnosi se na tu mehanizovanu četu ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, malo me brinu ova dva dokumenta. Evo vratio sam se na to kako su ona uvedena, to je na stranici 78, red 6. Tu se sugerisalo o kojoj vrsti dokumenta se radi. Onda, evo, mogu da iznesem rezime, međutim ti dokumenti nam nisu dostavljeni unapred. Bilo bi možda korisno ukoliko bi se svedok u neutralnom smislu pitao da li je on ove dokumente video ranije, da li zna o čemu se radi i na šta se oni odnose, umesto da se to svedoku kaže unapred.

SUDIJA ROBINSON: Generale, da li su vam poznati ovi dokumenti

SVEDOK JELIĆ: Pa iz izveštaja koje je poslala komanda armije, ali iz stvarnog stanja kad su verifikatori dolazili kod nas, meni su ovi dokumenti uglavnom poznati. Možda detalji bez dokumenta verovatno po vremenu ne bi mi bili

poznati, čas održavanja sastanaka. U principu nismo ni od jednog od ovih dokumenata odstupili od dogovorenog.

SUDIJA ROBINSON: A kako su vam postali poznati ti dokumenti?

SVEDOK JELIĆ: Ova dokumenta ... Iz ovih dokumenata, to su, u stvari ... Mi smo pisali te izveštaje. Moj oficir za vezu koji je bio sa OEBS-om, odnosno lice koje je ispred komande brigade, svaki izveštaj koji je pisao pretpostavljenoj komandi, jedan primerak je mene upoznavao i stavljao u delovodstvo brigade. Znači ja govorim o mojim jedinicama i o mojim rejonima, a ne govorim o drugim, jer zaista o drugima nisam u toku.

SUDIJA ROBINSON: Možete da nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas pogledajte sada ovaj dokument 31.2. To je od 3. marta 1999. godine. To je, takođe, dnevni izveštaj. Samo ću se zadržati na drugoj strani. Imate li tu drugu stranu?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Imam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta tu piše, molim vas? Samo najkraće.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "Dana 2. marta u vremenu do 9.15 do 9.50 održan je sastanak oficira za vezu garnizona Uroševac i predstavnika misije OEBS-a u klubu Vojske Jugoslavije u Uroševcu. Od strane predstavnika misije OEBS-a iz RC Prizren postavljeno je pitanje kada je moguće održati sastanak sa komandantom brigade na prevoju Dulje po pitanju opšte bezbednosti u navedenom rejonu. Dat je odgovor da će se sastanak održati onda kada komandant bude u mogućnosti za to. Istog dana u vremenu od 10.00 do 10.40 održan je sastanak oficira za vezu 57. graničnog bataljona", dakle u mojoj zoni odgovornosti je taj bataljon "sa predstavnicima Misije OEBS-a. Predstavnici Misije izrazili su zadovoljstvo zbog promene odnosa prema njima od strane organa Vojske Jugoslavije. Naglasili su da je rešen problem pristupa graničnom pojasu i tražili kartu sa ucrtanim graničnim pojasom od pet kilometara, radi njihove orijentacije. Odgovoreno je da se pitanja sa sastanka dostavljaju unapred sedam dana ili najkasnije 24 časa".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je, znači, početak marta 1999. godine. Kako se ocenjuje saradnja sa misijom iz tog vremena? Pitao

sam vas kako je ocenjen odnos i saradnja sa misijom, znači još u martu 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam računao da je to konstatacija. Saradnja sa misijom početkom, krajem februara i početkom marta bila je, evo kako i oni kažu, veoma povoljna i izrazili su zadovoljstvo takvom saradnjom i da je išla, kako i oni kažu, uvek ka poboljšanju odnosa Vojske Jugoslavije i odnosa sa OEBS-om.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde imate i dokument koji se odnosi na 9. mart, opet na Kačanik gde se vrši dubinsko obezbeđenje državne granice i gde je ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ovi poslednji dokumenti su očigledno dokument koji su trebali ranije da budu predati, barem kopija, ako ne već prevod. Želeo bih da dobijemo odmah kopiju tih dokumenata kako bismo mogli da ih poneseo sa sobom kad prestanemo sa radom danas.

SUDIJA ROBINSON: Zamoliću sekretara da se pobrine o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se govori o tome da je vozilo naletelo na minu i povređena tri čoveka, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se, samo recite ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je ovaj 9. mart ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: A 9. mart, dobro. Vidim, imam ga pred sobom: "U 12.00 šiptarske terorističke snage su otvorile vatru na jedinice borbene grupe 243-3 u rejonu selo Rezance (Rashanice)", to je u Kačaniku "koje je vršilo dubinsko obezbeđenje državne granice. Vozilo 'BRDM-2' iz sastava izviđačko-diverzantske čete 243. mehanizovane brigade naletelo je na 'PT' minu i tom prilikom povređena su tri lica".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I još samo kratko ovaj dokument koji je od januara 1999. godine, znači 4. januar. Samo ćemo da pogledamo tačku 3. Govori se da je: "U toku dana, 4. januara tim misije OEBS-a za verifikaciju na Kosovu i Metohiji na čelu sa generalom Mezzonevom (Joseph Omer Michel Maisonneuve), u pratnji rukovodioca tima Prištinskog korpusa, obišao mešovite čete u rejonima sela Lapušnik (Llapushnik) i sela Volujak (Vulljake) i Dulje".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ovde je moja ... Dulje, a Lapušnik

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ne obraćamo pažnju na Lapušnik i Volujak, ali imamo u vezi s tim Dulje. Dakle oni su 4. januara, to je 11 dana pred one događaje u Račku gde se tvrdi da ste vi bili umešani, bili, 'izvršena je', piše, „verifikacija brojnog stanja ljudstva i borbene tehnike. Predstavnici OEBS-a su izrazili zadovoljstvo što im je omogućen obilazak rejona razmeštaja mešovitih četa u prostoru“.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu nikakvih primedbi nije bilo....

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikakvih primedbi nije bilo i tako u izveštaju piše ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i što se oni tamo nalaze. I oni su se tamo nalazili na osnovu čega?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Na osnovu sporazuma kojim su bila regulisana da se ove tri čete nalaze na prostoru Kosova i Metohije, od kojih je jedna moja četa na prevoju Dulje koja je držala ova dva mesta, odnosno Štimlje i dole prema Suvoj Reci (Suhareke), Biraču.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, generale. Ovo su originalni, ovi, izveštaji. Ja molim da se uvrste makar za identifikaciju, dok se ne prevedu. Ima ukupno pet ovih izveštaja koje smo pregledali i citirali.

SUDIJA ROBINSON: Gosodo Higins, izvolite.

ADVOKAT HIGINS: Časni Sude, mislim da samo treba da se proveri da li su to dokumenti koje smo već imali kod Delića, D300, tabulator 449. Mislim da bih to trebala da proverim i kad proverim možda ću da vam budem od pomoći.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospođo Higins, a u međuvremenu ćemo da ih označimo za identifikaciju dok se čeka prevod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, u tabulatoru 32 nalazi se vaše naređenje. Da li možete da ga nađete? Ne, ovo je naređenje komande Prištinskog korpusa u tabulatoru 32.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na šta se odnosi?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ovo je naređenje komande korpusa koje se odnosi na primenu propisa međunarodnog ratnog prava, koje je dostavljeno svim komandama ranga puka brigade u zoni odgovornosti korpusa. Pa kaže: „U cilju preduzimanja mera na poštovanju odredbi međunarodnog ratnog prava, odredaba Ženevske konvencije, osnovnih pravila čovečnosti, kao i sprečavanju kršenja istih, naređujem:“

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ne moramo sve to da čitamo. Šta od ovog smatrate da je potrebno ... Ovde imamo, znači, naređenje kako prema licima zabraniti i tako dalje, kako prema zarobljenicima, kako postupiti prilikom zarobljavanja neprijatelja, postupak prema civilnom stanovništvu i tako dalje.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovde su ... Ovde je jednostavno dato naređenje koje objašnjava tačno detalje šta u kojim situacijama se radi: „Posebno skrećem pažnju da se zabranjuje prema napred navedenim licima sledeći postuci: sve vrste ubistava, osakaćivanja, svireposti i mučenje, uzimanja talaca, izvršavanje i izricanje kazni bez prethodnog suđenja redovno ustanovljenog suda, da se ranjenima ukaže potrebna medicinska pomoć, zabranjuje se bilo kakvo prisiljavanje protiv zarobljenika ranjenika i civila“. Znači jedno naređenje koje upozorava sve komandante da se krajnje humano odnose prema svim zarobljenicima u bilo kojoj situaciji da se oni nađu, da li su oni direktni učesnici protiv vojske ili su u pomaganju izvršenja krivičnog dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Hvala, generale. Molim da se prihvati u dokazne predmete.

SUDIJA ROBINSON: U redu, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 33 imate jedan kratak izveštaj koji ste vi sačinili o stanju ... Sadrži podatke o neprijatelju, stanju o aktovnosti jedinica, stanju popune, stanju morala. Da li ima potrebe da ga posebno komentarišem?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nemamo ovde ništa posebno. Ovde je samo karakteristično u ovom izveštaju da je jedan vojnik lakše povređen i da je

vozilo oštećeno. Vreme dešavanja 10.15. Ostalo je uglavnom uobičajeno šta se piše u izveštaju koji redovno idu prema komandi Prištinskog korpusa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala. Molim vas da se prihvatim.

SUDIJA ROBINSON: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sledeće, u tabulatoru 34 imate naredbu Vladimira Lazarevića, vašeg, znači, pretpostavljenog koja je vama upućena, a odnosi se na događaje u rejonu sela Raka na dan 5. maja.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I do saznanja do kojih se došlo nakon informativnog razgovora sa uhapšenim Albancem.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, uhvaćen je neki Hetem Fazlija (Hetem Fazlija). Tokom informativnog ... 5. maja 1999. godine: „Tokom informativnog razgovora došlo se do saznanja da je imenovani zadužen za održavanje kurirske veze između štaba OVK za Kačanik i centrale ‚DSK‘ u Uroševacu i da je zadatke izvršavao po naređenju“ nekog „Kurtaj Hajruša (Kurtaj Hajrush), zamenika komandanta štaba. Pored navedenog Hetem je u samom gradu Uroševcu opservirao položaje i raspored jedinica Vojske Jugoslavije i MUP-a i sa prikupljenim saznanjima upoznao je Kurtaja“.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde se kaže na kraju ovog pasusa, da se u selu nalazi ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U selima ovde ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, u selima nalazi 20 terorista, da se u rejonu sela Kovačevac, Nika, Bičevac, Dubrava nalazi oko 50 naoružanih terorista.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, u selima Kovačevac (Kovaqec), Nika (Nike), Bičevac (Bicec) i Dubrava, to je, znači, ovaj deo ispod, ovde, o kome smo sada govorili, u tom delu nalazi se oko 50 naoružanih terorista. Komandant korpusa ovde naređuje, upozorava sa ovim, znači on je dobio te podatke obavestajnim radom organa bezbednosti i lica koja su privedena i naređuje da se izradi plan akcije za uništenje terorista u zoni odgovornosti, odnosno ovih terorista.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To ćemo sada kroz dokumenta videti dokle smo došli s tim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je, dakle, naredba komandanta korpusa vama.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, generale. Molim da se uvrsti tabulator 34.

SUDIJA ROBINSON: Da, uvrštava se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u tabulatoru 35 je jedan dokument štaba Vrhovne komande. To je ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je naređenje koje je došlo do nivoa komandira četa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: „Svi komandanti i komandiri jedinica i druge pretpostavljene starešine dužni su da prilikom izvođenja borbenih dejstava i van borbenih dejstava, da preduzmu sve potrebne mere u svojim jedinicama da se svaki pojedinac, pripadnik jedinice pridržava načela, pravila i propisa međunarodnog ratnog prava“. U sledećoj tački, kaže: „Lično je odgovoran za povredu načela, pravila i propisa međunarodnog ratnog prava svaki pojedinac, vojno lice ili civilno lice koje izvrši tu povredu ili naredi da se ona izvrši, odnosno podstrekava, pomogne ili saučestvuje u takvoj povredi. Nepoznavanje odredbi, pravila i propisa međunarodnog ratnog prava ne isključuje odgovornost onih koji su te odredbe povredili“.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda se govori o komandantima, komandirima jedinica ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... i drugim pretpostavljenim licima da su dužni da preduzimaju ili rade na sprečavanju i tako dalje, a onda šta stoji u tački 4?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tačka 4 kaže da: „Lično je odgovoran svaki vojni starešina koji zna da su povrede načela pravila i propisa međunarodnog

ratnog prava izvršene, a protiv izvršilaca ne pokrene disciplinski ili krivični postupak". Znači obavezuje svakog starešinu da preduzima adekvatne mere ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači odgovoran i ako sazna, a ne pokrene, ne procesuiru po zakonu povredu.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, generale. Molim vas da se ovaj dokument takođe uvede u dokazne predmete. To je tabulator 35.

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U prilogu se nalazi o krivičnoj odgovornosti za ratne zločine i ostale teške povrede međunarodnog ratnog prava.

SUDIJA ROBINSON: To je tabulator 35. Moram da priznam da mi je ovo dosta zamorno. Nadam se da ćete obrađivanje ovih naređenja relativno brzo da završite.

SUDIJA KVON: Pogotovo imajući na umu da je taj tabulator već uvršten u spis kao tabulator 7, D289, iako nisam siguran da je tada zaista i uvršten u spis. To je tada ponuđeno na uvrštenje. Nastavite i to brže, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi imate ... 11. maja u tabulatoru 36 je vaš borbeni izveštaj.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, od 11. maja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se vidi u ovom borbenom izveštaju, u vezi sa onim stanjem koje ste objašnjavali u kojim uslovima je delovala vaša jedinica?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo to govori o stanju da je u toku dana u više navrata teroristi su otvarali vatru iz streljačkog naoružanja po rejonima razmeštaja haubičke baterije 122 milimetra u rejonu Blace (Bilace) - Dulje: "U popodnevnim časovima, sve do pada mraka, avijacija NATO sa dva aviona A10 intenzivno je izviđala rejon odbrane brigade i ispoljila dejstvo neprijatelja iz VAP-a".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz vazdušnog prostora.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. "U 16.30, 17.13, 17.51 otvorena je vatra po rejonu Sojevo, Staro Selo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... Staro Selo. To je istočno od Uroševca ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, Staro Selo se i pominje i u onim citatima iz optužnice koje sam vam citirao.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, optužba da se toliko ljudstvo seli odatle. Znači ovo je dokaz da se civili koji su se vraćali, evo vidite i ovde, stalno se tuku ti rejoni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da jedno raščistimo. Molim vas da li mi gledamo isti ovaj izveštaj. Ovo je 11. maj 1999. godine.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, da. 11. maj. Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kod mene stoji "Intenzivno izviđanje" i tako dalje "u 12.31 sa tri projektila po rejonu TT368, kota 852, u 13.17. u 16.50, 17.13, 17.51 po rejonu Staro Selo i Sojevo."

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je ono šta ste citirali.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Sa više raketnih projektila i bombi". Da li se vi sećate iz tog vremena kakav je bio učinak tog bombardovanja po ova naseljena mesta po čijim se rejonima dejsvovalo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Mi smo imali izvesne gubitke. Ukupno imali smo 16 gubitaka za sve vreme agresije i 80, mislim nepovratnih i 88 povratnih gubitaka. Kod civila, imali smo desetine ranjenih ljudi i nekoliko, negde oko 10, 12 poginulih. Najviše se nalazilo u selu Sojevo, istočno od Uroševca i južno od Uroševca u okolini sela Raka i Kamena glava. To je rejon, u stvari, gde je i najviše gađano sa projektilima. Imajući u vidu da smo u ovim rejonima van rejonu bataljona divizionu imali mamce, odnosno makete gde smo privlačili avijaciju da gađa da bismo zaštitili borbeni poredak jedinica, a time sebe, a, u stvari, državu i stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Molim vas da se prihvatite ovaj dokument tabulatora 36, gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 37 vam je borbeni izveštaj, redovni borbeni izveštaj od 15. maja.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je redovni borbeni izveštaj koji je poslat komandi korpusa, u kome se govori da je se brigada intenzivno nadletala u zoni odgovornosti i vatreno dejstvo počelo je u 7.00 i trajalo do 14.50. Dejstvo je ispoljeno po kasarni "Car Uroš" i u neposrednoj blizini grada Uroševca sa preko 20 projektila različite vrste. Neprijateljska avijacija ispoljila je vatreno dejstvo i po komunikaciji Štimlje - Dulje, u rejonu Partizanski grob.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I šta dalje ima? U tački 2.1 se kaže: "U rejonu sela Raka pronađena je obimna dokumentacija šiptarskih terorističkih snaga sa konkretnim podacima".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, o aktivnostima šiptarskih terorističkih snaga, Vojske Jugoslavije i MUP-a. "Iz istih se vidi povezanost šiptarskih terorističkih snaga sa OEBS-om i snagama NATO-a za koje su prikupljali obavestajne podatke, kao i konkretni zadaci šiptarskih terorista u toku pripreme i izvođenja agresije na Saveznu Republiku Jugoslaviju."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas samo da se kratko zadržimo na tome. Kako se to videlo iz ovih dokumenata? Dakle posebno me interesuje ovo šta se ovde u ovom originalnom dokumentu iz 15. maja kaže: "Iz istih se vidi povezanost šiptarskih terorističkih snaga sa OEBS-om i snagama NATO za koje su prikupljali obavestajne podatke, kao i konkretni zadaci u toku pripreme i izvođenja agresije". Kako se to videlo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Na žalost, u selu Raka pronađena je sva ... Pronađena je kompletna dokumentacija o OEBS-u koji je bio pre toga kao verifikator na Kosovu. Obzirom na sporazum koji smo imali, oni su imali kompletnu dokumentaciju moje brigade. Znači sva borbena sredstva i njihovu ispravnost, po veličini i po sadržini. Znači da li su borbena ili motorna vozila. Pored toga imali su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sve te vaše informacije koje ste vi davali OEBS-u našli ste kod šiptarskih terorističkih snaga?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, one koje idu prema Bečkoj konvenciji (Vienna Convention) sve je to nađeno kod njih. Pored toga ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta mislite od koga su mogli da dobiju to?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa jedino su mogli od verifikatora da dobiju koji su imali pravo čak i ne da broje tenkove, nego i broj šasije i broj motora su upisivali. To je po Bečkoj konvenciji koja je potpisana. I mi smo to normalno prihvatili kao naređenje od komande armije, odnosno korpusa i provodili u brigadama i ti podaci su njima bili dostupni. Dalje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, oni su bili dostupni verifikatorima ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ali su ovde ostali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Ostali su, vi ste ih našli ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... u selu Raka ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... kod ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... u selu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... kod UČK

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Kod UČK smo ih našli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ... Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: A UČK je imao pripremljene, odnosno vodio je karte koje je davao signalima, odnosno vezom davao snagama NATO gde se vojska nalazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Znači imali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dovoljno je jasno ovo šta piše. Obrazložili ste na osnovu čega ste videli koja je veza postojala. Šta se ovde ... Ovde se pominje na kraju izviđanja sela Dubrava, Nika, Gajre (Gajre), Kovačevac i

prikupljanje podataka o šiptarskim terorističkim snagama. Je l' to zona o kojoj ste govorili da dejstvuje 162. njihova brigada?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, to je njihova 162. brigada. Ako ste zapazili u prethodnom naređenju komande korpusa, nama se naređuje da izviđamo neprekidno tamo gde su bili oni teroristi, to je taj rejon i mi sada stalno vršimo prikupljanje podataka, s ciljem da ih označimo, uočimo i preduzmemo akciju za uništenje tih terorističkih bandi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Hvala, generale. Molim vas 37. tabulator da se uvede.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Uvrštava se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Imate u tabulatoru 38 vaš vanredni borbeni izveštaj.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je vanredni borbeni izveštaj koji je poslat komandi korpusa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, da preskočimo dejstvo NATO avijacije, da preskočimo dejstvo NATO avijacije u više navrata i tako dalje "projektilima različite vrste", ali ovde drugi pasus kaže: "14. maja 1999. godine šiptarske terorističke snage su ispoljile vatreno dejstvo ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... streljačkim naoružanjem u rejonu Đurđev dol (Gjurgjedoli)". To je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše Kačanička klisura (Gryka e Kaqanikut).

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, Kačanik, Đurđev Dol je ovde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda šta se kaže?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "Dejstvo ispoljeno u prepodnevnim časovima u selu Đurđev dol. Patrola za kontrolu teritorije iz borbene grupe 21 Niškog korpusa". To je, znači, jedinica koja se nalazi pod mojom komandom u rejonu za dubinsko obezbeđenje, meni potčinjena, "razbila je jednu šiptarsku terorističku grupu. U sukobu su likvidirana tri pripadnika OVK, dva pripadnika šiptarskih terorističkih snaga su izvučena dok treći nije izvučen zbog jake vatre neprijatelja".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda se kaže: "Gubici neprijatelja, tri".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To potvrđuje ovo gore, jer to je kliše po kome se šalje vanredni izveštaj. Znači da smo trpeli stalno napade i tokom agresije od strane terorista na prostoru brigade, a posebno u graničnom pojasu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste objašnjavali u odgovoru na neka prethodna pitanja da su oni ginuli u ovakvim sukobima: napad na naše snage i uzvraćanje vatre od naših snaga.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo tako, jer vidite, Đurđev dol nalazi se iza borbenog poretka, iza borbenog poretka bataljona, odnosno borbene grupe 21. Iza nje se nalazi i taj napad vidite odakle ide. Ne ide, znači, preko granice, nego ide sa severa prema jugu na borbenu grupu. Znači napad sa leđa na položaje ove borbene grupe koja obezbeđuje državnu granicu, a u ovom slučaju ključni prelaz Đeneral Janković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je upotrebljena reč da je patrola razbila jednu šiptarsku terorističku grupu. U vojničkom smislu ... Kad se kaže u vojničkom rečniku "razbiti" ili "uništiti" šta to podrazumeva?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: "Uništiti", mislim da je to lakše objasniti. Znači jednostavno je više nema ili najvećim delom da nema te grupe, a "razbiti" znači ako je deo njen uništen, a deo se izvukao, onda to podrazumeva "razbiti".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Molim da se prihvati ovaj dokument iz tabulatora 38.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi imate u tabulatoru 39 redovni borbeni izveštaj. To je vaš izveštaj. Jeste ga našli?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, jesam. Našao sam. Vidite, ti izveštaji ovde nisu svi. To je samo deo koji ima, pošto dnevno idu obavezno redovni i vanredni. Našao sam ovaj izveštaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Nećemo ga citirati opširno, ali u sredini ove tačke 2.1 kaže: "U toku izviđanja rejona Ada mahala, selo

Đurđev dol oko 18.00, 15. maja šiptarske terorističke snage napale poslogu MB 82 milimetra, pri tome lakše ranjen vojnik" i tako dalje.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Taj vojnik je ranjen usled dejstva tih terorista u vremenu dok su pružali pomoć vojnici pomoć njemu, ovi su prišli i ukrali ovo sredstvo, da bismo ga kasnije mi povratili, odnosno u sledećem napadu koji je bio, oni su praktično pobeegli od ovog sredstva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde opet imate ranjenog vojnika. Dakle sredinom maja oni dejstvuju ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, danas morate da završite. Već ste iskoristili dvostruko više od vremena koje ste predvideli za glavno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Nastojaću gospodine, Robinson. To je bio tabulator 39. Da požurimo samo. Molim da se prihvati ovaj 39. tabulator.

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tabulator 40, kaže: "Komanda Treće armije". Dakle komanda Treće armije šalje vam dopis, je l' tako?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I u tome kaže: "Kriminalna delatnost i druge negativne pojave u jedinicama Treće armije". Znači govori se o kriminalnoj delatnosti u jedinicama Treće armije.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovde ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to, je l' to sadržina?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. To je sadržina ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, molim vas, koliko je brojala Treća armija u to vreme, znači 20. maj 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je već izvršena potpuna mobilizacije, jedinice su sve na položaju. To je negde 160.000 do 170.000 vojnika

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači 170.000 ljudi ima Treća armija. Ovde je navedeno ... Navedeni su karakteristični slučajevi za ceo mesec dana.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govori se za april.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam, osam. Znači osam slučajeva ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: O kojima podatke ima komanda armije, a to je, znači, u promilima, gledano u odnosu na brojnu veličinu armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro 160 i više hiljada ljudi i o čemu se ovde radi?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ovde vidite, ovde i najmanji incidenti koji su bili, čak i neke krađe ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Krađa, prvo je krađa automobila.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Da ne bismo pominjali ime njemu, jer ne znamo kako je završio proces ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nećemo da mu pominjemo ime. Ovde se radi o krađi, isto, automobila. Pa onda ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Krađi novca nekog u kući ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Krađa novca.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ali u celoj Trećoj armiji, ne samo na Kosovu i Metohiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. U celoj Trećoj armiji među 160 i nekoliko hiljada.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To znači da su bili beznačajni propusti i da je bila izuzetna disciplina u komandovanju vojskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali i pored toga cela armija, svih 160.000 se upoznaje sa ovim.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Ovo ide svim jedinicama i vrši se informisanje, a cilj je toga da se predupredi da ne bi sledeći pravili slične ili iste greške.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda se zaključuje i kaže: "Navedeni primeri ukazuju da su u jedinicama i pored više upozorenja iz komande armije prisutni propusti u sistemu komandovanja. Ne poznavanje stanja i slaba organizacija života i rada u jedinicama, prekomerna upotreba alkohola, samovoljno i neprimereno ponašanje pojedinih pripadnika uključujući i one ...

prevodioci: Molimo govornika da uspori.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, prevodioci su zamolili da usporite. Mi vidimo šta je u pretposlednjem paragrafu i shvatili smo. Molim vas da pređete sada na sledeću zapovest.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, pretpostavljam da ste ovo prihvatili?

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U 41. tabulatoru nalazi se vaš redovni borbeni izveštaj.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. Da, ovo je redovni borbeni izveštaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je 22. maja, vi imate šiptarske terorističke snage koje vam deluju.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Tako je. "Neprijateljska avijacija stalno nadleće zonu odgovornosti brigade ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To ćemo da preskočimo da bismo štedeli vreme ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: I opet dejstvuje po ovim objektima o kojima ste rekli malopre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Dejstvuje po svim ovim objektima, a onda se kaže: "U rejonu zaseoka Ornica, Đurđev dol, poginula su dva pripadnika šiptarskih terorističkih snaga po nailasku u minsko polje".

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da. To je takođe o kome ja govorim, Đurđev do, Ornica to je mesto ... Đurđev dol, naišli na minsko polje koje je obezbeđivalo bok i spojeve jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Znači nije išlo od granice, od ... Već iz unutrašnjosti same teritorije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala. Molim da se prihvati ovaj tabulator 41. U tabulatoru 42 imate takođe redovni borbeni izveštaj ...

SUDIJA ROBINSON: U redu. Prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 28. maj, redovni borbeni izveštaj.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je takođe jedan borbeni izveštaj. Kaže da "27. maja 1999. godine u popodnevnim i noćnim časovima neprijateljska avijacija intenzivno je dejstvovala u zoni odgovornosti brigade. Ispaljeno je preko 50 projektila različite vrste, a bilo je i dejstva iz topova i to avionima F16, F18 i A10.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se govori ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Sad se nabrajaju sela ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači to je ovo selo Biba koje imamo ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Ponovo se nabrajaju sela, Biba ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... u optužnici, selo Sojevo ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: ... Sojevo, poljoprivredni aerodrom, lažni položaj Hada, to je kod Rake selo, znači južno od Uroševca, rejon fabrike "Silkatora" ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je, u stvari ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... vaše komandno mesto i tako dalje. Dakle šta se vidi iz ovoga? Koji su rejoni bombardovani kod vaše brigade?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa uglavnom su bombardovani rejonu u kojima se nalaze naši položaji, komande, borbena vozila s ciljem da se ona otkriju i unište.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E dobro, a je l' se u tim rejonima, koje ste sad pomenuli, nalaze i sela razna u kojima živi stanovništvo?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, sva ova sela nikada nisu napuštena 100 posto. Uvek je bilo od 30 posto do 50 posto stanovnika, zavisi od ove aktivnosti avijacije i vraćanja ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Nikad ne pobegne celo stanovništvo. Dobro.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Naprotiv, bilo je negde oko 50 posto stanovništva i normalno da je to stanovništvo, kada se gađa u neposrednoj blizini, u njegovom ataru, u njegovom selu, da ti ljudi iz straha beže i u šume ili u susedna sela ili u Uroševac ili u krajnjem odlaze kod rodbine preko granice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Molim da se prihvati 42. tabulator.

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U 43. tabulatoru imate redovni borbeni izveštaj. Govori se o dejstvu NATO avijacije i u njemu, a govori se, znači, to je već početak juna 1999. godine, u rejonu sela Banjica, zaseda šiptarskih terorističkih snaga, ranjena tri pripadnika 243. brigade.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Da, ranjen je potpukovnik ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle sve vreme imate u kontinuitetu dejstva ovih grupa šiptarskih terorističkih snaga na vaše jedinice.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Upravo u okviru ove raskrsnice koju smo navodili nekoliko puta, znači južno od Uroševca, u širem rejonu sela Doganović. To je to, zaseok Vata, Slatina. To je taj deo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. To su i ova mesta koja se pominju u ovim paragrafima koje sam vam citirao. Molim da se 43. uvede u dokazne predmete.

SUDIJA ROBINSON: Da, prihvata se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 44 imamo vanredni borbeni izveštaj od 4. juna, zaseda iz pušaka i ručnih bacača, iz automatskih pušaka i ručnih bacača šiptarskih terorističkih snaga ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: U rejonu na pravcu Globočica - Doganović ...

SUDIJA ROBINSON: Nije potreban komentar. Uvrštava se dokument u spis. Pređite na sledeći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 45. tabulator, vanredni borbeni izveštaj. Imate 5. juni, opet napad, zaseda šiptarskih terorističkih snaga. Znači to je početak juna meseca. Ovde vam je poginuo pripadnik ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Kapetan Milenković Milan. "Teško ranjenom oficiru ukazana je pomoć" koji je kasnije, na žalost, podlegao povredama. To se opet dešava u rejonu Đeneral Jankovića i Uroševca.

SUDIJA ROBINSON: Da, imamo taj dokument. Ostatak možemo da pročitamo. Dokument se uvrštava u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je svedočio Florim ili Fljorim Krasnići (Florim Elmi Krasniqi) iz Mirosavlja. To je jedno od ovih sela koje se pojavljuje u ovim paragrafima. On je izjavio da je 4. aprila video vojna vozila smeštana blizu sela Softović kako granatiraju ka Rahovici (Rahovice) i Slatarima i kako su tom prilikom ubili četiri čoveka u Slatarima i ranili pet. Da li su navodi ovog svedoka tačni? Šta vi o tome znate?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: On kaže da je to čuo, a da je video, nije mogao da vidi, jer to su ta pre svega ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, on kaže .. On je rekao, to je u transkriptu broj stranice 4.477, svedočio je 7. maja 2002. godine, rekao je da je video vojna vozila smeštena bilizu sela Softović kako granatiraju ka Rahovici i onda kaže kako su tom prilikom ubili četiri čoveka u Slatarima i ranili pet.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pa to su, u stvari, ono šta sam ja napominjao ranije, to su rasporedi jedinica. A nisu mogle jedinice same sebe da gađaju.

Tu bi došlo bukvalno do samoprostreljivanja i ubijanja. Ako se nalaze jedinice ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li su, pitao sam vas, navodi ovog svedoka tačni?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nisu tačni. Nemoguće je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovaj svedok je takođe izjavio da su srpske snage 5. aprila otvorile vatru iz tenkova u pravcu Pojatišta. Dakle jeste li vi dejstvovali iz tenkova u pravcu Pojatišta 5. aprila 1999. godine?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikada nismo mogli, nismo dejstvovali, niti bismo mogli da dejstvujemo, jer tu su naše jedinice bukvalno, ispred Pojatišta. Nismo, dakle, dejstvovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači ovo nije tačno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Toje na istoj stranici transkripta. E sada na 4.485 stranici transkripta, on je izjavio da je video 7. aprila kako gore kuće u Sojevu i Kamennoj glavi i da je čuo da je tom prilikom ubijeno sedam ljudi. Šta vi znate o ovom događaju? Znači 7. april 1999. godine, gore kuće u Sojevu i Kamennoj Glavi, ubijeno sedam ljudi.

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Za ubistvo tih ljudi nisam čuo. Da je bilo, sigurno bih čuo. Za požare koji su bili u rejonima gde je gađano NATO avijacijom, sigurno da su gorele više od sedam kuća, a ne u Sojevu i Kamennoj glavi, nego i okolo gde god se baci projektil, praktično dođe do požara. A dnevno je gađano upravo na tom potezu od Varoš sela, aerodrom, Sojevo, Kamena glava, kao ključni objekat, jer tu je raskrsnica od Uroševca, Vitine (Viti), Đeneral Jankovića i Prištine, a nalazi se oklopni bataljon u tom delu. Prirodno je bilo da od tolike avijacije koja gađa da pogodi i zgrade i da je deo kuća i goreo. I mi smo zaista i videli deo kuća koji gori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali te kuće ko je zapalio?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: NATO avijacija.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, zaustavićemo se sa radom u u 13.43, budući da nakon ovoga sledi drugo suđenje, a sutra nećete da

nastavite sa glavnim ispitivanjem, budući da ste potrošili duplo više vremena od onog koje ste predvideli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja imam još nekoliko pitanja. Ja ne razumem da ne postavim još nekoliko pitanja, gospodine Robinson. Ovo je vrlo važan svedok, komandant brigade koja pokriva jedno veliko područje, gde se može na primeru da vidi sve šta se događalo.

SUDIJA ROBINSON: Imate još dva ... Tri minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne mogu za tri minuta da završim. Meni treba bar još pola sata da završim glavno ispitivanje.

SUDIJA ROBINSON: Na vama je da odlučite o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Generale, svedok Tužilaštva Bajram Bucaliju (Bajram Bucaliu) je iz sela Staro Selo, opština Uroševac. On tvrdi da je 2. aprila 1999. godine srpska armija opkolila Staro Selo. Da li vam je poznato da li je ovo selo opkoljeno?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nije opkoljeno, nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On u svom svedočenju navodi da je 3. aprila vojska pretraživala kuće. Da li znate zašto je vojska pretraživala kuće?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikakve kuće vojska nije pretraživala. Ni to nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su tačne tvrdnje ovog svedoka da su 5. aprila u njegovo selo stigle paravojne snage i da su blokirale izlaze iz sela?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikakvih paravojnih snaga u mojoj zoni brigade nije bilo, pa nije bilo ni u ovom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On tvrdi da su 14. aprila ubijena tri seljaka, nakon čega su seljaci počeli da napuštaju Uroševac. Šta vi o tome znate?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo za takvu informaciju i ne znam za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On navodi da je 15. aprila došao na železničku stanicu u Uroševcu i da je tamo bilo 4.000 do 5.000 ljudi, da se oko 25.000 ljudi uputilo u pravcu granice vozom i da je ovaj voz pratila policija do granice sa Makedonijom, kada su svedoka vratile makedonske vlasti nazad u Uroševac. Da li znate odakle ovoliko izbeglih ljudi u Uroševcu? Odakle su došli? Zašto je policija pratila ovaj konvoj do granice sa Makedonijom, a pogotovo 25.000 ljudi vozom?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Pre svega nikada toliko ljudi nije moglo da bude u Uroševcu na železničkoj stanici. Nema gde da stane. Nikada ljudi ... Tolika masa nije bila. Dalje, za 25.000 ljudi potrebno je oko 100 ... 250 vagona, pardon, 250 vagona. Koja je to kompozicija koja je mogla da pokrene toliki broj ljudi i koja je dužina te kompozicije. Znači apsurdno je to. To je očita laž. Na toj relaciji uvek je išlo dva do tri, izuzetno četiri vagona putnička koja su vozila ljude i to dva puta dnevno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ovo šta on kaže uopšte bilo moguće?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je više apstrakcija. To je potpuno nemoguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde ima, da ne citiram tačke posvećene oduzimanju i uništavanju dokumenata za ličnu identifikaciju i tako dalje. Da li išta o tome znate?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikada mi nismo uzimali ničija dokumenta, niti je bila naša nadležnost i nismo se nalazili na mestima gde ljudi prolaze. To odnosi se, pre svega, na čvorištima komunikacija i na graničnim prlazima. To nama nije trebalo niti za upotrebu, niti za identifikaciju, jer nismo bili nadležni da legitimišemo ta lica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas još samo u tabulatoru 46 šta se nalazi. To je poslednji tabulator ...

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: To je pravilo ponašanja za borce koje je izdato uoči rata i svaki vojnik je to pravilo imao. Mislim da ja to pravilo imam i u originalu, ali to je pravilo koje je svaki vojnik morao da prouči kako da se ponaša prema neprijatelju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vas pitam konkretno, je li svaki vojnik u vašoj brigadi imao ovo pravilo ponašanja za borce?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Svaki vojnik je ovo imao i to je bilo plastificirano, da bi se sačuvalo od meta uslova, pošto se nosi kod vojnika u njegovoj opremi, odnosno u džepovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo onoga što se tvrdi u paragrafu 55 kaže: nameran i sistematski rasprostranjen način, silom naše snage proterale stotine hiljada Albanaca? Evo vaša zona odgovornosti je uz granicu. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK JELIĆ – ODGOVOR: Nikada nisam čuo bilo za kakav plan i nije bilo nikakve organizacije za bilo čije proterivanje iz zone odgovornosti moje brigade, a nisam ni čuo da je to bilo igde na prostoru Kosova i Metohije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, evo već dva minuta smo prešli 13.43. Prekinućemo sa radom, a sutra ujutro će gospodin Najs da počne sa unakrsnim ispitivanjem. Tabulator 46 se uvrštava u spis. Rasprava je završena.

Fond za humanitarno pravo